

The six traditional items on the Seder Plate are:

- **Maror and Chazeret** – Bitter herbs, symbolizing the bitterness and harshness of the slavery which the Jews endured in Egypt.
- **Charoset** – A sweet, brown, coarse mixture, representing the mortar used by the Jewish slaves to build the storehouses of Egypt.
- **Karpas** – A vegetable other than bitter herbs, which is dipped into salt water at the beginning of the Seder.
- **Zro'a** – A roasted lamb or goat shank bone, chicken wing, or chicken neck, symbolizing the Korban Pesach (Pesach sacrifice), which was a lamb that was offered in the Temple in Jerusalem, then roasted and eaten as part of the meal on the Seder night.
- **Beitzah** – A roasted egg, symbolizing the Korban Chagigah (festival sacrifice) that was offered in the Temple in Jerusalem, and roasted and eaten as part of the meal on the Seder night.

The Five Kinds of Grains

Five kinds of grains are prohibited during Passover, these are the same kinds of grains which require a special blessing before and after their consumption. These are also the only grains suitable for the production of **Matza**. The Talmud lists the following five species of grains:

1. **Wheat**
2. **Barley**
3. **Spelt** (or emmer)
4. **Rye**
5. **Oats**

Although oats are still generally accepted as the fifth grain, some opinions argue that the translation of "oats" from the Talmud was mistaken, based on botanical and linguistic evidence proving that oats would actually be a wild species of spelt. However, the Halacha (Jewish Law) has not been modified accordingly. But stringent opinions discourage the use of oats Matza for the Seder since there is a biblical obligation to eat Matza.

The Passover Seder

סדר פסח – מנוח

The Origins of the Festival

Passover commemorates the Exodus, the liberation of the Israelites from Egyptian slavery. As described in the Book of Exodus, Passover marks the birth of the Children of Israel as the Jewish Nation. The holiday is called **Hag HaPesach**, the term *Pesach* (Passover) is first mentioned in the Torah account of the Exodus from Egypt. It refers to Moses' statement that during the last plague, G-d would kill the firstborn of every Egyptian family but would "pass over" the houses of the Israelites. They would smear their lintels and doorposts with the blood of the *Korban Pesach* (Passover lamb that they would sacrifice) and as a result, their firstborn sons would be spared.

The festival is celebrated on the 15th day of the month of Nisan, in the spring season, therefore it is called **Hag HaAviv**, the Festival of Spring.

Passover is also called **Hag HaMatzot**, the Feast of Unleavened Bread, to remind us of the haste in which the Israelites came out of Egypt, they did not have time to properly bake their dough, so they baked Matza, unleavened bread. The name *Hag HaMatzot* evokes the importance of the consumption of Matza and the prohibition to possess Chametz during the seven days of the festival.

Another name of the holiday is **Zman Cherutenu**, Time of our Freedom, emphasizing that the aim was not only to be free from the Egyptians but was also to be free to serve G-d. Only after they were liberated, they were given the Torah at Mount Sinai, which we celebrate on Shavuot. From the second evening of Passover we count the *Omer* for 49 days, until Shavuot.

The Passover Seder Plate

Jews traditionally join together to celebrate the Seder ("order" in Hebrew referring to the specific order of the ritual) on the first night of Passover (or on the first two nights of Passover outside Israel). The table is set with the finest china and silverware to reflect the importance of this meal. During this meal, the story of the Exodus from Egypt is retold using a special text called the **Haggadah**. Four cups of wine are drunk at various stages of the narrative.

The **Passover Seder Plate**, in Hebrew *ke'ara*, is a special plate containing symbolic foods used by Jews during the **Passover Seder**. Each of the six items arranged on the plate has a special significance to the retelling of the story of the Exodus from Egypt, which is the focus of this ritual meal. The seventh symbolic item used during the meal – a stack of three **Matzot** – is placed on its own plate on the Seder table.

Search for Chametz

In the room in which the search will begin, the head of the family should say:

I am ready and prepared to perform the positive and the negative *mitsvot* of searching for Chametz.

Blessed are You Lord our G-d, King of the universe, who has sanctified us with His commandments and commanded us to burn Chametz.

When the Chametz has been found and gathered, the following is said:

Any leaven that may still be in the house, which I have not seen or not removed, shall be as if it does not exist, like the dust of the earth.

Burning the Chametz

The next morning, when Chametz can no longer be eaten, the Chametz which was found in the search is taken outside and burned. Recite the following while burning this Chametz:

I am ready and prepared to perform the positive and the negative *mitsvot* of burning the Chametz. For the sake of the unification of the Holy One Blessed be He, and His Presence, in fear and love, to unify the Name in perfect unity in the name of all Israel.

Any leaven that may still be in the house, which I have not seen or have not removed, shall be as if it does not exist, like the dust of the earth.

בְּדִיקַת חָמֵץ

אור ל"ד בניסן, לאחר תפילת ערבית, בודקים את החמץ לאור הנר (אם חל בשבת – אור ל"ג). לפני בדיקת החמץ יש לברך:

הריני מוכן ומזומן לקיים מצות עשה ולא תעשה של בדיקת חמץ. לשם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה על ידי ההוא טמיר ונעלם בשם כל ישראל: ויהי נעם יי אלהינו עלינו, ומעשה ידינו בוננה עלינו, ומעשה ידינו בוננהו.

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם, אשר קדשנו במצותיו, וצונו על ביעור חמץ:

אחר הבדיקה אומרים:

כל חמירא וחמיעא דאיכא ברשותי, דלא חמתיה, ודלא בערתיה, לבטל ולהוי הפקר בעפרא דארעא:

שְׂרִפַת חָמֵץ

בערב פסח, בסוף שעה המישית מאור הבוקר, שורפים את החמץ, ואם חל ערב פסח בשבת שורפים בערב שבת. בשעת שריפת החמץ אומרים:

הריני מוכן ומזומן לקיים מצות עשה ולא תעשה של שריפת חמץ. לשם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה, על ידי ההוא טמיר ונעלם בשם כל ישראל. ויהי נעם יי אלהינו עלינו, ומעשה ידינו בוננה עלינו, ומעשה ידינו בוננהו.

כל חמירא וחמיעא דאיכא ברשותי דתתיה ודלא תתיה דתתיה ודלא חמתיה דבערתיה ודלא בערתיה, לבטל ולהוי הפקר בעפרא דארעא:

What is Chametz?

After nightfall on the evening before Pesach, the search of Chametz is performed. If the night before the Seder falls on Shabbat, the Search for Chametz takes place one night earlier.

Chametz is "leaven" – any food that is made of grain and water that have been allowed to ferment and rise. Bread, cereal, cake, cookies, pizza, pasta, and beer are blatant examples of Chametz, but any food that contains grain or grain derivative, can be, and often is, Chametz. Practically speaking, any processed food that is not certified "Kosher for Passover" may potentially include Chametz ingredients.

Chametz is the antithesis of **Matza**, the unleavened bread we eat on Passover to recall the haste in which we left Egypt, and the humble faith by which we merited redemption. Matza is the symbol of the Exodus, a central component of the Seder ritual, and the heart of the "Festival of Matzot" (as Passover is called in the Torah). So we eat Matza and on the contrary, we get rid of Chametz which represents egotism and spiritual coarseness.

How to Search for Chametz

At nightfall on the night before the Passover Seder, we search our homes for Chametz (leavened grain products). The house should already be clean for Passover and the Chametz should have been sold.

Any Chametz that will be eaten later that night or in the next morning should be put together in one designated area.

- Prepare a candle, a feather or old toothbrush, some newspaper, and a small bag.
- Place pieces of Chametz that does not make crumbs (a bit of bread can be used) in ten different places in the house. The Chametz can be wrapped in paper. Chametz is hidden so that the searcher will have something to find, and the blessing will not be said in vain.
- Turn off the lights in the house, and light the candle.
- There should be no talk between the blessing and the start of the search. During the search, it is only permitted to talk about things directly related to the search.
- Walking with the lit candle, search through every room in the house, looking in all corners, for Chametz.
- When a piece of Chametz is found, use the feather or toothbrush to sweep it into the newspaper. Put all the found Chametz into the bag.

The Seder Plate

A stack of three matzot is placed on a plate on the table and covered. The Seder plate is made up of the following:

- On the lower right - **Charoset**
- On the upper right - **Shank Bone**
- On the lower left - **Karpas**
- On the upper left - **Egg**
- In the lower center - **Horseradish**
- In the upper center - **Maror**

קְעֵרַת הַסֵּדֶר

על השולחן הערוך מניחים קערה ובה שלוש מצות. מכסים את המצות ומסביבן מניחים:

- מימין: למטה - חרוסת
- למעלה - זרוע
- משמאל: למטה - כרפס
- למעלה - ביצה
- באמצע: למטה - חזרת
- למעלה - מרור

מרור Maror

ביצה Egg

כרפס Karpas

זרוע Shank bone

חרוסת Charoset

חזרת Horseradish

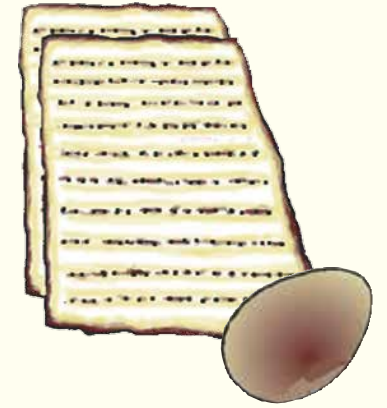
Eruv Tavshilin

An eruv tavshilin is a halachic device that allows one to cook food on the Festival to use it on the Shabbat that immediately follows. In order to cook on the Festival to use it on Shabbat, one must prepare an eruv tavshilin which serves as a reminder that the cooking done on the Festival is for Shabbat only.

This eruv consists of a Matza and something cooked, for example, a boiled egg or a piece of fish, and is prepared before the onset of the Festival.

It symbolically serves as the beginning of the preparation of food for Shabbat. Thus, any subsequent cooking done on the Festival is considered to be a continuation of the preparation begun before the Festival.

עֵרוּב תַבְשִׁילִין

ביום טוב שחל להיות בערב שבת (יום ו') אסור לאפות או לבשל לשבת אלא על ידי עירובי תבשילין שעושה בערב יום טוב (יום ה'). היינו שלוקח מצה שלמה עם כזית תבשיל או ביצה מבושלת ומברך.

Blessed are You Lord, our G-d, King of the universe, who has sanctified us with His commandments and commanded us to perform the commandment of *eruv*.

By virtue of this *eruv*, we (the members of this household), shall be permitted to cook, bake, keep food warm, carry, light candles and do all preparations on Yom Tov for Shabbat.

In the Diaspora, if the first two days of Passover fall on a Thursday and Friday, one must prepare an eruv tavshilin on Wednesday afternoon before Yom Tov so that one can cook on Thursday and Friday to prepare meals for Shabbat.

The eruv is put away until Shabbat, when it is eaten.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו, וְצִוָּנוּ עַל מִצְוַת עֵרוּב:

בְּהֵדִין עֵרוּבָא יְהֵא שְׂרָא לְנָא לְמַפָּא וּלְבִשְׁלָא וּלְאִטְמָנָא וּלְאִדְלָקָא שְׂרָנָא וּלְמַעְבַּד כָּל צְרָכָנָא מִיּוֹמָא טָבָא לְשַׁבְּתָא לָנוּ וּלְכָל יִשְׂרָאֵל הַדְרָיִם בְּעִיר הַזֹּאת:

ומי שאינו מבין את השפה הארמית אומר בעברית:

בְּזֶה הָעֵרוּב יְהֵא מְתַר לָנוּ לְאָפּוֹת וּלְבִשְׁל וּלְהַטְמִין וּלְהַדְלִיק נֵר וּלְעֲשׂוֹת כָּל צְרָכֵינוּ מִיּוֹם טוֹב לְשַׁבְּתָא, לָנוּ וּלְכָל יִשְׂרָאֵל הַדְרָיִם בְּעִיר הַזֹּאת.

שומרים את העירוב ואוכלים ממנו בסעודת השבת

Steps of the Passover Seder

The Haggadah divides the Seder night's procedure into 15 parts:

1. Kaddesh	קדש	Kiddush blessing and drinking the first cup of wine
2. Urchatz	ורחץ	Handwashing
3. Karpas	כרפס	Dipping of the Karpas in salt water
4. Yachatz	יחץ	Breaking the middle Matza; the larger piece becomes the Afikoman which will be eaten later during the ritual of Tzafun
5. Maggid	מגיד	Retelling the Passover story, including the "Four Questions" and drinking the second cup of wine
6. Rachtzah	רחצה	Second handwashing
7. Motzi	מוציא	Traditional blessing before eating bread
8. Matza	מצה	Eating the Matza
9. Maror	מרור	Eating the bitter herbs
10. Korech	כורך	Eating the sandwich made of Matza and Maror
11. Shulchan Orech	שולחן עורך	lit. "set table" – Eating the festive meal
12. Tzafun	צפון	Eating the Afikoman
13. Barech	ברך	Blessing after the meal and drinking the third cup of wine
14. Hallel	הלל	Reciting the Hallel prayer; drinking the fourth cup of wine
15. Nirtza	נרצה	Concluding songs

Hadlakat Nerot

At the commencement of the holiday, women light candles and recite the following two blessings:

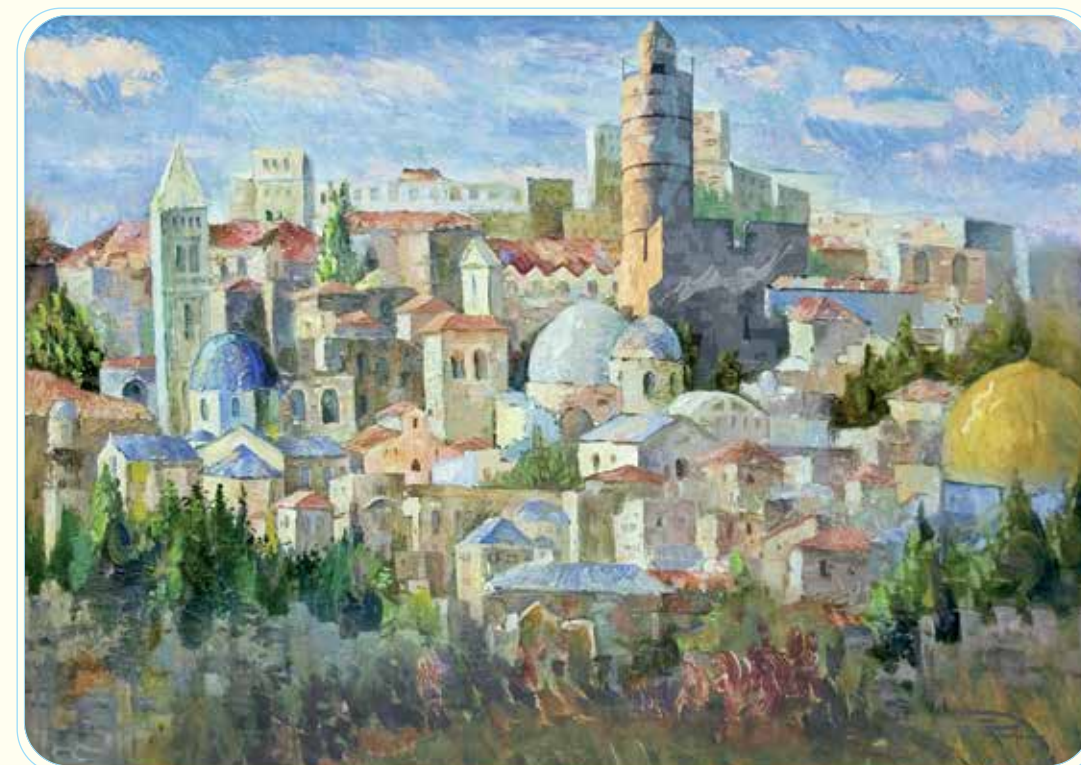
עם כניסת החג מדליקות הנשים נרות. לאחר ההדלקה הן מברכות שתי ברכות:

Blessed are You Lord our G-d King of the universe who has sanctified us with His commandments and commanded us to kindle the lights of (the Shabbat and) the festival.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו, וְצִוָּנוּ לְהַדְלִיק נֵר שָׁל [שַׁבָּת וְ] יוֹם טוֹב.

Blessed are You Lord our G-d, King of the universe, who has preserved us, sustained us, and brought us to enjoy this season.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, שֶׁחַיֵּינוּ וְקִמְּנוּ וְהַגִּיעָנוּ לְזִמְנֵי הַזֶּה.

Jerusalem, Michael Rosentov

ירושלים, מיכאל רוזנטוב

Blessed are You, O Lord, our G-d, King of the universe, who has chosen us from among all people, and exalted us above all languages and did sanctify us with His Commandments, and with love You have given us, O Lord, our G-d, (*on the Shabbat say: Shabbat for rest, and*) solemn days for joy, festivals and seasons for gladness, (*on the Shabbat say: this day of rest, and*) this day of the Feast of Unleavened Bread, the season of our Freedom, a holy convocation, (*on the Shabbat say: with love*) in remembrance of the departure from Egypt; for You have chosen us, and sanctified us above all people, and Your (*on the Shabbat say: Shabbat and*) holy festivals You granted us with (*on the Shabbat say: love and desire*), happiness and rejoicing. Blessed are You, Lord, Who sanctifies (*on the Shabbat say: the Shabbat*), Israel and the seasons.

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם, אשר בחר בנו מכל עם ורוממנו מכל לשון וקדשנו במצותיו. ותתן לנו יי אלהינו באהבה (בשבת: שבתות למנוחה) מועדים לשמחה, חגים וזמנים לששון, את יום (השבת הטהור ואת יום) חג המצות הטהור, זמן חרותנו (באהבה), מקרא קדש, זכר ליציאת מצרים. כי בנו בחרת ואותנו קדשת מכל העמים, (ושבת) ומועדי קדשך (באהבה וברצון), בשמחה ובששון הנחלתנו. ברוך אתה יי, מקדש (השבת) וישראל והזמנים.

On Saturday night, add the following:

Blessed are You O Lord, King of the universe, Who has created the light of the fire. Blessed are You, O Lord our G-d, who has made a distinction between sacred and profane, between light and darkness, between Israel and other nations, and between the seventh day and the six working days. You did also distinguish between the sacredness of the Shabbat and the sacredness of the holy days, sanctified the seventh day above the six days of labor and separated and sanctified Your people Israel with Your holiness. Blessed are You, O Lord, Who distinguishes between holy and holy.

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם, בורא מאורי האש. ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם המבדיל בין קדש לחל, בין אור לחשך, בין ישראל לעמים, בין יום השביעי לששת ימי המעשה. בין קדשת שבת לקדשת יום טוב הברכה, ואת יום השביעי מששת ימי המעשה קדשת. הברכה וקדשת את עמך ישראל בקדשתך. ברוך אתה יי המבדיל בין קדש לקדש.

סדר הגדה של פסח

THE PASSOVER SEDER

Kaddish

The first cup of wine is poured and held in the right hand while reciting the blessing

מוזנים כוס ראשונה ומקדשים:

I am ready and prepared to perform the mitzvah of the first of the four cups of wine.

הריני מוכן ומזומן לקיים מצות כוס ראשונה של ארבע כוסות, לשם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה, על ידי ההוא טמיר ונגעלם, בשם כל ישראל.

On Friday night, begin here:

בליל שבת מתחילים

And it was evening and it was morning the sixth day. And the heavens and the earth were completed and all their hosts. And on the seventh day G-d completed all the work which He had made, and He rested on the seventh day from all the work which He had made. Then G-d blessed the seventh day and sanctified it, because on it He rested from all the work which He had created.

וַיְהִי ערב ויהי בקר יום הששי. ויכלו השמים והארץ וכל צבאם. ויכל אלהים ביום השביעי מלאכתו אשר עשה וישבת ביום השביעי מכל מלאכתו אשר עשה. ויברך אלהים את יום השביעי ויקדש אותו כי בו שבת מכל מלאכתו אשר ברא אלהים לעשות.

On weekdays, begin here:

By your leave, my masters and teachers

בחול מתחילים: סברי מרגן ורבגן ורבובתי

Blessed are You O Lord our G-d, King of the universe, Who created the fruit of the vine.

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם בורא פרי הגפן.

Pour the second cup
The youngest person asks the Four Questions:

Why is this night different from all other nights?

On all other nights we may eat both leavened and unleavened bread. On this night, only unleavened bread. On all other nights we may eat any species of herbs, but on this night only bitter herbs. On all other nights we do not dip even once, but on this night we dip twice. On all other nights we eat and drink either sitting or reclining, but on this night we all recline.

Uncover the Matzot and the participants respond:

We were slaves to Pharaoh in Egypt. And the Lord our G-d brought us forth from there with a mighty hand and an outstretched arm. And if the Holy One, Blessed be He, had not taken our fathers out of Egypt, then we, our children and our children's children would have remained enslaved to Pharaoh in Egypt. Even were we all wise, all insightful, all elders, and all knowledgeable in the Torah, we would still be commanded to discuss the Exodus from Egypt. And everyone who discusses the Exodus of Egypt at length is to be praised.

מוזנים כוס שנייה,
והצעירים מבין המסובים שואלים:

מה נשתנה הלילה הזה מכל הלילות?
שפך הלילות אנו אוכלין חמין ומצה, הלילה הזה – בלוי מצה! שפך הלילות אנו אוכלין שאר ירקות, – הלילה הזה מרור! שפך הלילות אין אנו מטבילין אפילו פעם אחת – הלילה הזה שתי פעמים! שפך הלילות אנו אוכלין בין יושבין ובין מסבין – הלילה הזה בלנו מסבין!

מגלים את המצות והמסובים משיבים:

עבדים היינו לפרעה במצרים, ויוציאנו יי אלהינו משם ביד חזקה ובזרוע נטויה. ואילו לא הוציא הקדוש ברוך הוא את אבותינו ממצרים, הרי אנו ובנינו ובני בנינו משעבדים היינו לפרעה במצרים. ואפילו בלנו חכמים, בלנו נבונים, בלנו זקנים, בלנו יודעים את התורה, מצוה עלינו לספר ביציאת מצרים. וכל המרבה לספר ביציאת מצרים הרי זה משובח.

Blessed are You O Lord our G-d, King of the universe, Who has preserved us in hope and sustained us and brought us to the enjoyment of this season.

Drink the first cup of wine, leaning to the left

Urchatz

Washing hands without pronouncing the blessing

Karpas

The leader of the Seder dips the Karpas in salt water or vinegar, distributes some to each participant, and recites

Blessed are You O Lord our G-d, King of the universe, Who created the fruit of the earth.

Yachatz

The leader of the Seder breaks the middle Matza in two. The larger half is hidden as the Afikoman, to be eaten after the festive meal, and the smaller portion placed between the two whole Matzot

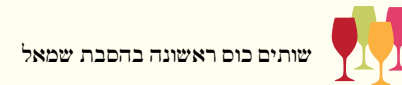
Maggid

The leader of the Seder lifts the plate with the Matza and says:

I am ready and prepared to perform the mitzvah of reciting the story of the Exodus from Egypt. For the sake of the unification of the Holy One Blessed be He, and His Presence, in fear and love, to unify the Name in perfect unity in the name of all Israel.

This is the Bread of poverty that our forefathers ate in the land of Egypt. Let all who are hungry come and eat. Let all who are needy come and take part in the Passover offering. Now we are here. Next year we shall be in the Land of Israel. Now we are slaves. Next year we shall be free men.

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם, שהחיינו וקיימנו והגייענו לזמן הזה.

שותים כוס ראשונה בהסבת שמאל

ורחץ

נוטלים ידיים,

ואין מברכים על נטילת ידיים

כרפס

טובלים כרפס במי מלח ומברכים:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם, בורא פרי האדמה.

יחץ

בוצעים את המצה האמצעית לשניים, ואת החלק הגדול מצפינים לאפיקומן

מגיד

מנביהים את הקערה עם המצות ואומרים:

הריני מוכן ומוזמן לקיים המצוה לספר ביציאת מצרים. לשם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה, על ידי ההוא טמיר ונעלם, בשם כל ישראל.

הא לחמא עניא די אכלו אבהתנא בארעא דמצרים. כל דכפין ייתי ויכול, כל דצריך ייתי ויפסח. השתא קבא, לשנה הבאה בארעא דישראל. השתא עבדי, לשנה הבאה בני חורין.

"**that you may remember** the day of your exodus from Egypt all the days of your life." If it had said: "the days of your life," it would have meant only the days. However, because it says "ALL the days of your life," it includes the nights as well. The Sages, however, explain this text differently: "The days of Your life" refer to this world only, but "ALL the days of your life" include even the times of the Messiah.

Blessed be the Omnipresent, blessed be He who has given the Law to his People Israel. Blessed be He.

The Torah spoke about four sons: one wise, one wicked, one simple, and one who does not know how to ask.

The wise son, what does he say? "What are these testimonies, statutes, and judgements which the Lord our G-d has commanded you?" Then you must answer him, telling him of the laws of Passover that we shall not eat dessert after the pascal lamb.

The wicked son, what does he say? "What is this service to you?" He says 'to you,' but not to him! By excluding himself from the community he has denied what is fundamental in our faith. Therefore, you should blunt his teeth and say to him: "It is because of this service that G-d did for me when I left Egypt"; 'for me' - but not for him! Had he been there, he would not have been redeemed.

שִׁנְאֵאמֵר, לְמַעַן תִּזְכֹּר אֶת יוֹם צֵאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִצְרַיִם כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ, יְמֵי חַיֶּיךָ – הַיָּמִים, כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ – הַלַּיְלוֹת. וְחַכְמִים אוֹמְרִים: יְמֵי חַיֶּיךָ – הָעוֹלָם הַזֶּה, כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ – לְהַבְיֵא לַיָּמֹת הַמְּשִׁיחַ.

בְּרוּךְ הַמָּקוֹם, בְּרוּךְ הוּא. בְּרוּךְ שְׁנַתְנָן תּוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, בְּרוּךְ הוּא.

כְּנַגְדֵי אַרְבָּעָה בָּנִים דִּבְרָה תּוֹרָה. אֶחָד חָכָם, וְאֶחָד רָשָׁע, וְאֶחָד תָּם, וְאֶחָד שְׂאִינֵי יוֹדֵעַ לְשִׂאוֹל.

חָכָם מָה הוּא אוֹמֵר? מָה הָעֵדוּת וְהַחֲקִים וְהַמְּשֻׁפְטִים אֲשֶׁר צִוָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶתְכֶם? וְאִם אַתָּה אָמֹר לוֹ כְּהַלְכוֹת הַפֶּסַח: אֵין מִפְטִירִין אַחֵר הַפֶּסַח אֲפִיקוּמָן.

רָשָׁע מָה הוּא אוֹמֵר? מָה הָעֵבֶרָה הַזֹּאת לָכֶם? לָכֶם – וְלֹא לוֹ. וְלִפִּי שֶׁהוֹצִיא אֶת עַצְמוֹ מִן הַכָּלָל בְּפֶרַךְ בְּעַקֵּר. וְאִם אַתָּה חִקְתָּה אֶת שְׁנֵי וְאָמֹר לוֹ: בְּעִבּוֹר זֶה עָשָׂה יְיָ לִי בְּצֵאתִי מִמִּצְרַיִם. לִי – וְלֹא לוֹ. אֵילוֹ הָיָה שָׂם, לֹא הָיָה נִגְאָל.

It is told of Rabbi Eliezar, Rabbi Joshua, Rabbi Elazar, the son of Azariah, Rabbi Akiva, and Rabbi Tarphon that they once celebrated the Seder together in Bne Brak. They discussed the Exodus from Egypt all that night, until their students came and said to them: "Rabbis, the time has come to recite the morning *Shema*."

Rabbi Elazar, the son of Azariah, said: "I am like a man of seventy years old, yet I did not succeed in proving why the Exodus from Egypt had to be related at night until Ben Zoma explained it: "The Torah says:

מַעֲשֵׂה בְּרַבֵּי אֱלִיעֶזֶר וְרַבֵּי יְהוֹשֻׁעַ וְרַבֵּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן עֲזַרְיָה וְרַבֵּי עֲקִיבָא וְרַבֵּי טַרְפוֹן שֶׁהָיוּ מְסַבִּין בְּבֵנֵי בְרַק, וְהָיוּ מְסַפְּרִים בִּיצִיאַת מִצְרַיִם כָּל אוֹתוֹ הַלַּיְלָה עַד שֶׁבָּאוּ תַלְמִידֵיהֶם וְאָמְרוּ לָהֶם: רַבּוֹתֵינוּ, הַגִּיעַ זְמַן קְרִיאַת שְׁמַע שָׁל שְׁחֵרִית.

אָמֵר רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן עֲזַרְיָה: הֲרִי אֲנִי כְּבֶן שִׁבְעִים שָׁנָה, וְלֹא זָכִיתִי שֶׁתֵּאמֵר יְצִיאַת מִצְרַיִם בַּלַּיְלוֹת עַד שֶׁדָּרְשָׁהּ בֶּן זוֹמָא:

Jerusalem, David Halo

ירושלים, דוד היילן

In the beginning our ancestors worshipped idols but now the Almighty has drawn us to His service, as it is said: And Joshua said to all the people: "Thus said the Lord, the G-d of Israel: Your fathers dwelt of old time beyond the river; Terah, the father of Abraham and the father of Nachor, and they served other gods. And I took your father Abraham from beyond the river and led him through all the land of Canaan and multiplied his descendants, and gave him Isaac. And I gave to Isaac, Jacob and Esau; and I gave to Esau Mount Seir, to possess it. And Jacob and his children went down to Egypt.

מִתְחִלָּה עֹבְדֵי עֲבוּדָה זָרָה הָיוּ אֲבוֹתֵינוּ, וְעַכְשָׁיו קָרַבְנוּ הַמָּקוֹם לְעַבְדָּתוֹ, שֶׁנֶּאֱמָר: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵל כָּל הָעָם, כֹּה אָמַר יי אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: בְּעֵבֶר הַנְּהָר יָשְׁבוּ אֲבוֹתֵיכֶם מֵעוֹלָם, תְּרַח אָבִי אֲבִרְהָם וְאָבִי נָחוֹר, וַיַּעֲבְדוּ אֱלֹהִים אֲחֵרִים. וְאָקַח אֶת אַבְרָהָם אֶת אֲבִיכֶם אֶת אֲבִרְהָם מֵעֵבֶר הַנְּהָר וְאוֹלַךְ אוֹתוֹ בְּכָל אֶרֶץ כְּנָעַן, וְאַרְבָּה אֶת זְרַעוֹ וְאֶתְנָן לוֹ אֶת יִצְחָק, וְאֶתְנָן לְיִצְחָק אֶת יַעֲקֹב וְאֶת עֵשָׂו. וְאֶתְנָן לְעֵשָׂו אֶת הַר שֵׁעִיר לְרֶשֶׁת אוֹתוֹ, וַיַּעֲקֹב וּבְנָיו יָרְדוּ מִצְרָיִם.

העלייה הגדולה מברית-המועצות לשעבר | משה מילנר, לע"מ
The massive aliyah from the former USSR, Moshe Milner, GPO

The simple son, what does he say? What is this?" And you shall say to him: "With a strong hand, G-d took us out of Egypt, from the house of slaves."

תָּם מָה הוּא אוֹמֵר? מָה זֹאת? וְאָמַרְתָּ אֵלָיו: בְּחֹזֶק יָד הוֹצִיאָנוּ יי מִמִּצְרָיִם, מִבֵּית עֲבָדִים.

And the one who does not know how to ask, you should open the discussion for him, as the Torah says: "It is because of what G-d did for me when I left Egypt."

וְשִׂיאֵינוּ יוֹדֵעַ לְשֹׂאֵל אֶת פֶּתַח לּוֹ, שֶׁנֶּאֱמָר: וְהִגַּדְתָּ לְבִנְךָ בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר, בְּעֵבֹר זֶה עָשָׂה יי לִי בְּצֵאתִי מִמִּצְרָיִם.

And you shall tell your son, One may think, that the obligation to recount the story of the Exodus of Egypte begins from the first day of Nisan. The Torah therefore says: 'On that day' [the day when the Exodus occurred, the 15th of Nisan]. However, 'on that day' could mean while it is still daytime. The Torah therefore says: 'It is because of this.' The expression 'because of this' can only be said when Matza and Maror are placed before you [in the Seder night].'

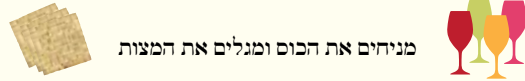
וְהִגַּדְתָּ לְבִנְךָ יָכוֹל מֵרֵאשִׁי הַחֹדֶשׁ, תִּלְמוּד לומר בַּיּוֹם הַהוּא, אִי בַּיּוֹם הַהוּא יָכוֹל מִבְּעוֹר יוֹם, תִּלְמוּד לומר בְּעֵבֹר זֶה – בְּעֵבֹר זֶה לֹא אָמַרְתִּי אֶלָּא בְּשַׁעַה שְׁנֵישׁ מִצָּה וּמְרוֹר מִנְחָיִם לְפָנֶיךָ.

New immigrant students in Israel, The Ministry of Aliyah and Integration

משרד העלייה והקליטה

The cup is replaced on the table and the Matza uncovered

Go and Learn what Laban the Aramean planned to do to Jacob our father. Pharaoh had issued a decree against the male children only, but Laban wanted to uproot everyone as it is said: "The Aramean wished to destroy my father; he went down to Egypt and sojourned there, few in number; and he became there a nation - great and mighty and numerous."

And he went down into Egypt, forced by Divine decree.

And he sojourned there – this teaches that our father Jacob did not go down to Egypt to settle, but only to live there temporarily, as it is said, "They said to Pharaoh: We have come to sojourn in the land, for there is no pasture for your servants' flocks because the hunger is severe in the land of Canaan; and now, please, let your servants dwell in the land of Goshen."

Few in number, as it is said: "Your fathers went down to Egypt with seventy people, and now, the Lord, your G-d, has made you as numerous as the stars of heaven."

And he became there a nation: this teaches that Israel was distinctive there.

A view of Mt. Hermon from the top of Mt. Bental

מבט אל הר הרמון מפסגת הר בנטל

עַא וְלָמַד מַה בִּקֵּשׁ לְבֶן הָאֲרָמִי לַעֲשׂוֹת לְיַעֲקֹב אָבִינוּ. שִׁפְרָעָה לֹא גָזַר אֱלֹהִים עַל הַזְּכָרִים וְלְבֶן בִּקֵּשׁ לַעֲקֹר אֶת הַכֹּל, שֶׁנֶּאֱמַר: אֲרָמִי אֶבֶד אָבִי, וַיֵּרֶד מִצְרַיִם וַיִּגְדַּל שָׁם בְּמִתֵּי מַעַט, וַיְהִי שָׁם לְגוֹי גָּדוֹל, עַצוּם וָרַב.

וַיֵּרֶד מִצְרַיִם אָנוּס עַל פִּי הַדְּבָר.

וַיִּגְדַּל שָׁם – מִלְמַד שֶׁלֹּא יֵרֶד יַעֲקֹב אָבִינוּ לְהִשְׁתַּקֵּעַ בְּמִצְרַיִם אֲלֵא לְגוֹר שָׁם, שֶׁנֶּאֱמַר: וַיֹּאמְרוּ אֵל פְּרָעָה, לְגוֹר בְּאֶרֶץ כְּנָעַן, כִּי אֵין מְרֻעָה לְעַאן אֲשֶׁר לַעֲבָדֶיךָ, כִּי כָבֵד הָרָעַב בְּאֶרֶץ כְּנָעַן. וְעַתָּה יֵשְׁבוּ נָא עַבְדֶּיךָ בְּאֶרֶץ גֹּשֶׁן.

בְּמִתֵּי מַעַט – כִּמְהָ שֶׁנֶּאֱמַר: בְּשִׁבְעִים נִפְּשׁ יֵרְדוּ אֲבוֹתֶיךָ מִצְרַיִם, וְעַתָּה שְׂמֹךְ יְיָ אֱלֹהֶיךָ כְּכֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם לְרַב.

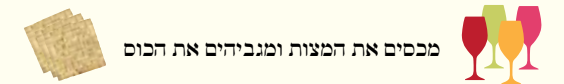
וַיְהִי שָׁם לְגוֹי – מִלְמַד שֶׁהָיוּ יִשְׂרָאֵל מְצִינִים שָׁם.

Blessed be He Who kept His promise to Israel, Blessed be He! For The Holy One, Blessed be He, determined the end of the bondage, in order to fulfill what He had said to our father Abraham at the Covenant between the Portions, as it is said: "And He said to Abraham, 'You shall know that your seed will be strangers in a land that is not theirs, and they will enslave them and make them suffer for four hundred years. But I shall also judge the nation whom they shall serve, and after that they will come out with great wealth.'"

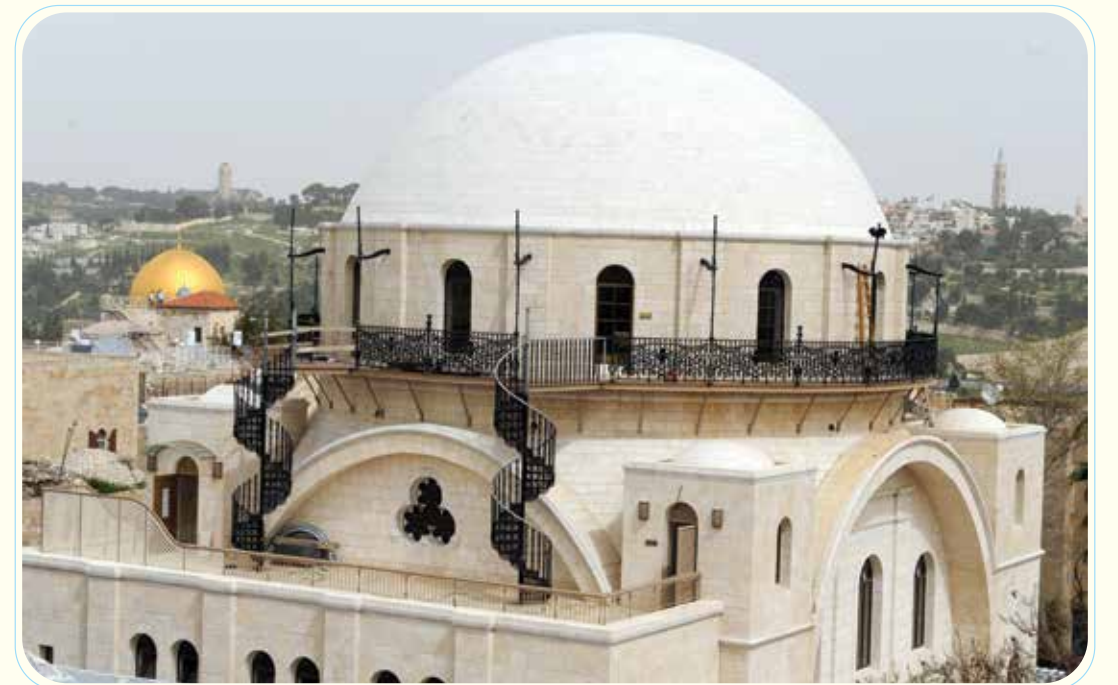
The Matza is covered, the cup of wine is raised, and the following said:

This is what has stood by our fathers and by us. Not only one individual has stood up against us to destroy us, but in every generation they stand up against us to destroy us; and the Holy One, blessed be He, saves us from their hand!

בְּרוּךְ שׁוֹמֵר הַבְּטָחָתוֹ לְיִשְׂרָאֵל, בְּרוּךְ הוּא. שֶׁתְּקַדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הִשָּׁב אֶת הַקֵּץ, לַעֲשׂוֹת כְּמַה שֶׁאָמַר לְאַבְרָהָם אָבִינוּ בְּבְרִית בֵּין הַבְּתָרִים, שֶׁנֶּאֱמַר: וַיֹּאמֶר לְאַבְרָם, יָדַע תְּדַע כִּי יָר יְהִיֶה זְרַעְךָ בְּאֶרֶץ לֹא לָהֶם, וְעַבְדוּם וְעָנוּ אֹתָם אַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה. וְגַם אֶת הַגּוֹי אֲשֶׁר יַעֲבֹדוּ דָן אֲנִי וְאַחֲרָי כִּן יֵצְאוּ בְּרִכְשׁ גָּדוֹל.

וְהִיא שֶׁעָמְדָה לְאַבוֹתֵינוּ וְלָנוּ שֶׁלֹּא אָחַד בְּלִבְד עָמַד עָלֵינוּ לְכַלּוֹתֵנוּ, אֲלֵא שֶׁבְּכָל דּוֹר וָדוֹר עוֹמְדִים עָלֵינוּ לְכַלּוֹתֵנוּ, וְהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְצִילָנוּ מִיָּדָם.

The Hurva Synagogue, Jerusalem, Moshe Milner, GPO

בית כנסת החורבה, ירושלים | משה מילנר, לע"מ

And oppressed us, as is said: "Therefore they did set over them taskmasters to afflict them with burdens. And they built for Pharaoh storage cities, Pithom and Raamses."

And harshly enslaved us. As it is said: "And the Egyptians set hard labor upon the children of Israel."

And we cried out to the Lord, the G-d of our fathers, and the Lord heard our voice and saw our suffering, our labor and our oppression.

And we cried out to the Lord, the G-d of our fathers, as it is said: "During that long period, the king of Egypt died; and the children of Israel groaned because of the slavery, and they cried out. And their cry for help rose up to G-d from the slavery."

וַיַּעֲבֹדוּנוּ – כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמָר: וַיִּשִׂימוּ עָלָיו שָׂרֵי מִסִּים לְמַעַן עֲנֹתוֹ בְּסִבְלָתָם. וַיִּבְנֶן עָרֵי מִסְכָּנוֹת לְפָרְעֹה. אֵת פִּתּוֹם וְאֵת רַעַמְסֵס.

וַיִּתְּנוּ עָלֵינוּ עֲבוּדָה קָשָׁה – כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמָר: וַיַּעֲבֹדוּ מִצְרַיִם אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּכָפֶד.

וַנִּצְעַק אֵל יְיָ אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, וַיִּשְׁמַע יְיָ אֶת קוֹלֵנוּ, וַיִּרְא אֶת עֲנִינּוֹ וְאֶת עֲמָלָנוּ וְאֶת לְחַצְנוֹ.

וַנִּצְעַק אֵל יְיָ אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמָר: וַיְהִי בַיָּמִים הַרְבִּיבִים הָהֵם וַיָּמָת מֶלֶךְ מִצְרַיִם, וַיֵּאָנְחוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל מִן הָעֲבוּדָה וַיִּזְעֲקוּ, וַתַּעַל שׁוֹעֲתָם אֶל הָאֱלֹהִים מִן הָעֲבֹדָה.

קומרן, המערות שבהן נמצאו מגילות ים-המלח | סטפני גרומן Qumran, the caves in which the Dead Sea Scrolls were found, Stephanie Groman

Great and Mighty. As it is said: "And the children of Israel were fruitful and increased abundantly and multiplied, and were very, very mighty. And the land was filled with them."

And numerous, as it is said: "I passed over you and saw you wallowing in your bloods, and I said to you 'By your blood you shall live,' and I said to you 'By your blood you shall live!' I caused you to thrive like the plants of the field, you increased and grew, you became very beautiful, and stronger, your hair grew long, but you had neither merit nor good deeds."

And the Egyptians treated us badly and oppressed us and harshly enslaved us.

And the Egyptians treated us badly, as is said: "Come and let us deal wisely with them lest they multiply and if there was a war against us, they would join our enemies, fight against us and leave the land."

עֲצוּם – כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמָר: וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל פְּרוּ וַיִּשְׂרְצוּ וַיִּרְבוּ וַיַּעֲצֻמוּ בְּמֵאֹד מְאֹד, וַתִּמְלֵא הָאֶרֶץ אֹתָם.

וְרַב – כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמָר: רַבְּבָה בְּצִמְחַת הַשָּׂדֶה נִתְתִּיד, וַתִּרְבִּי וַתִּגְדְּלִי וַתִּבְאִי בְּעַדֵי עַדִּים, שָׂדִים נִכְנָו וַיִּשְׁרְדוּ צִמְחָת, וְאֵת עֵרֶם וְעֵרְיָה. וַאֲעֹבֵר עָלֶיךָ וְאֶרְאֶךָ מִתְבוֹסֶסֶת בְּדַמְיֶךָ, וְאֹמֵר לָךְ בְּדַמְיֶךָ חַיִּי, וְאֹמֵר לָךְ בְּדַמְיֶךָ חַיִּי.

וַיַּרְעוּ אֶתְנוּ הַמִּצְרַיִם וַיַּעֲבֹדוּנוּ, וַיִּתְּנוּ עָלֵינוּ עֲבוּדָה קָשָׁה.

וַיַּרְעוּ אֶתְנוּ הַמִּצְרַיִם – כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמָר: הִבָּה נִתְחַכְמָה לּוֹ פֶּן יִרְבּוּ, וְהָיָה כִּי תִקְרָאנָה מִלְחָמָה וְנוֹסַף גַּם הוּא עַל שִׁנְאֵינוּ וְנִלְחַם בָּנוּ, וְעָלָה מִן הָאֶרֶץ.

צעירים עולים בפרויקט 'עולים לצה"ל' בנמל התעופה בן-גוריון Young new immigrants in the "Olim LeTzahal" project at Ben Gurion Airport

And I will smite every firstborn. I Myself and not a *saraph*. And against all the gods of Egypt will I execute judgement. I Myself, and not a messenger. I am the Lord. I am He. There is no other.

With a mighty hand. Refers to the pestilence. As it is said: "Behold, the hand of your Lord is upon your cattle in the field. Upon your horses, your donkeys, your camels, your oxen, and flocks. The pestilence shall be very severe."

And with an outstretched arm. This is the sword. As it is said: "And a drawn sword in His hand stretched out over Jerusalem."

And with great awesomeness, this refers to the revelation of the Shechina (Divine Presence), as it is said: "Has any G-d ever tried to take for himself a nation from the midst of another nation, with trials, signs and wonders, with war and with a mighty hand and an outstretched arm, and with great awesomeness, like all that the Lord your G-d, did for you in Egypt before your eyes".

The Kessim's prayer service during the Ethiopian immigrants' Sigd holiday, the Ministry of Aliyah and Integration

תפילת הקייסים בחג הסידג של עולי אתיופיה | משרד העלייה והקליטה

וְהִכִּיתִי כָּל בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם – אֲנִי וְלֹא שָׂרָף • וּבְכָל אֱלֹהֵי מִצְרַיִם אֶעֱשֶׂה שְׁפָטִים – אֲנִי וְלֹא הַשְּׁלִיחַ. • אֲנִי יְיָ – אֲנִי הוּא וְלֹא אֲחֵר.

בְּיַד חֲזָקָה זו הַדָּבָר, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמָר: הִנֵּה יַד יְיָ הוֹיָה בְּמִקְנֶךָ אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה, בַּסּוּסִים, בַּחֲמֹרִים, בַּגְּמָלִים, בַּבָּקָר וּבַצֹּאן, דָּבָר כְּבֹד מְאֹד.

וּבְזֵרַע נְטוּיָה זו הַחֶרֶב, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמָר: וַתִּרְבּוּ שְׁלוּפֹה בְּיָדוֹ, נְטוּיָה עַל יְרוּשָׁלַיִם.

וּבְמִצְרָא גְדֹל זו גְּלוּי שְׂכִינָה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמָר: אוֹ הִנֵּסָה אֱלֹהִים לְבֹא לְקַחַת לוֹ גּוֹי מִקְרֹב גּוֹי כְּמִסַּת בְּאֵתָת וּבְמוֹפְתִים, וּבְמִלְחָמָה וּבְיַד חֲזָקָה וּבְזֵרַע נְטוּיָה, וּבְמִצְרָאִים גְּדֹלִים, כָּכֵל אֲשֶׁר עָשָׂה לְכֶם יְיָ אֱלֹהֵיכֶם בְּמִצְרַיִם לְעֵינֶיךָ.

And the Lord heard our voice, as it is said: "And G-d heard them groaning. And G-d remembered His covenant with Abraham, Isaac and Jacob."

And saw our suffering, this refers to the separation of husband and wife, as it is said: "And G-d saw the children of Israel and G-d knew."

Our labor, this refers to the children, as it is said: "Every boy that is born, you shall throw into the river and every girl you shall keep alive."

And our oppression, this refers to the severity. As it is said: "And I have also seen the oppression with which the Egyptians oppressed them."

And the Lord brought us out of Egypt with a strong hand and an outstretched arm, with great awesomeness, and with signs and wonders.

And the Lord brought us out of Egypt not by the hand of an angel, nor by the hand of a *saraph* (fiery angel), nor by the hand of a messenger. But The Holy One, Blessed be He, and He Himself in His glory. As it is said: "For I will pass through the land of Egypt this night and smite every firstborn in the land of Egypt, both man and beast, and against all the gods of Egypt will I execute judgement. I am the Lord. "

For I will pass through the land of Egypt. I Myself, and not an angel.

וַיִּשְׁמַע יְיָ אֶת קִלְנוֹ כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמָר: וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶת נַאֲקָתָם, וַיִּזְכּוֹר אֱלֹהִים אֶת בְּרִיתוֹ אֶת אַבְרָהָם, אֶת יִצְחָק וְאֶת יַעֲקֹב.

וַיִּרְא אֶת עֲנִינּוֹ זו פְּרִישׁוֹת דָּרֶךְ אֶרֶץ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמָר: וַיִּרְא אֱלֹהִים אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּדַּע אֱלֹהִים.

וְאֶת עַמְלָנוּ אֵלּוֹ הַבָּנִים. כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמָר: כָּל הַבֵּן הַיּוֹלֵד הִיאֲרָה תִשְׁלִיכֶהוּ וְכָל הַבַּת תַּחֲיֶין.

וְאֶת לַחֲצֵנוּ זֶה הַדְּחָק, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמָר: וְגַם רָאִיתִי אֶת הַלְחָץ אֲשֶׁר מִצְרַיִם לַחֲצִים אֲתָם.

וַיּוֹצִיאֵנוּ יְיָ מִמִּצְרַיִם בְּיַד חֲזָקָה וּבְזֵרַע נְטוּיָה, וּבְמִצְרָא גְדֹל, וּבְאֵתוֹת וּבְמִוִּפְתִּים.

וַיּוֹצִיאֵנוּ יְיָ מִמִּצְרַיִם – לֹא עַל יְדֵי מַלְאָךְ, וְלֹא עַל יְדֵי שָׂרָף, וְלֹא עַל יְדֵי שְׁלִיחַ, אֲלֵא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּכַבּוּדוֹ וּבְעֶצְמוֹ, שֶׁנֶּאֱמָר: וְעַבְרָתִי בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּלִילָה הַזֹּאת, וְהִכִּיתִי כָּל בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם מֵאָדָם וְעַד בְּהֵמָה, וּבְכָל אֱלֹהֵי מִצְרַיִם אֶעֱשֶׂה שְׁפָטִים. אֲנִי יְיָ.

וְעַבְרָתִי בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּלִילָה הַזֹּאת – אֲנִי וְלֹא מַלְאָךְ.

Participants dip a finger into the cup and remove a drop or spill from the cup when they mention each plague and also the three acronyms Detsach, Adash and Beachav.

These Are The Ten Plagues

which The Holy One Blessed be He, wrought upon the Egyptians in Egypt, and they are:

BLOOD

FROGS

LICE

WILD BEASTS

PESTILENCE

BOILS

HAIL

LOCUSTS

DARKNESS

DEATH OF THE FIRSTBORN

Rabbi Yehuda referred to them by acronyms:

DeTsaCh ADaSh BeAChaV

נוהגים לזלוף טיפה מכוס היין בעת קריאת כל אחת מעשר המכות, וכן שלוש פעמים כשאומרים: דצ"ך, עד"ש, באח"ב

אלו עשר מכות

שהביא הקדוש ברוך הוא על המצרים במצרים, ואלו הן:

דָּם

צְפַרְדֵּי

כִּנִּים

עֲרֹב

דָּבָר

שִׁחִין

בָּרָד

אַרְבֵּה

חֹשֶׁךְ

מַכַּת בְּכוֹרוֹת

רבי יהודה היה נוהג לומר בהם סמנים:

דצ"ך עד"ש באח"ב

And with signs. This refers to the rod of Moses. As it is said: "And you shall take this rod in your hand, wherewith you shall do the signs."

And with wonders. This refers to the blood. As it is said: "And I will show wonders in heaven and on earth."

The participants dip a finger into the wine three times, removing a drop from the cup each time.

BLOOD AND FIRE AND PILLARS OF SMOKE.

Another meaning: with a mighty hand two plagues. With an outstretched arm, two plagues. With awesomeness two plagues. With signs and with wonders, two plagues.

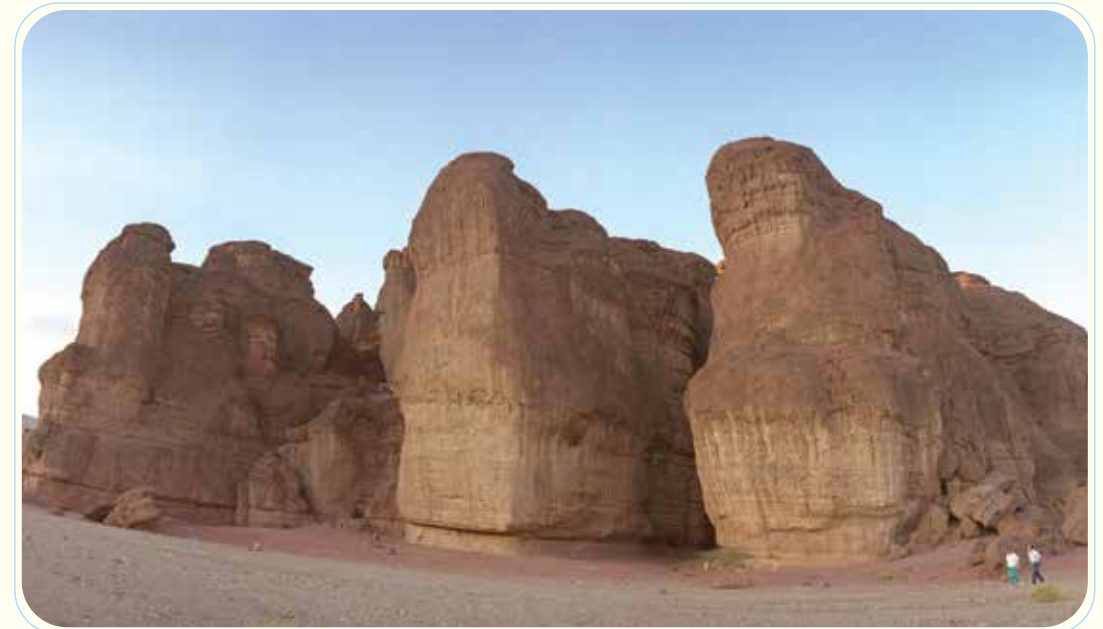
וּבְאֵתוֹת. זֶה הַמִּטָּה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר: וְאֵת הַמִּטָּה הַזֶּה תִּקַּח בְּיָדְךָ, אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה בּוֹ אֵת הָאֵת.

וּבְמִוִּפְתֵימָם. זֶה הַדָּם, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר: וְנִתְּתִי מִוִּפְתֵימָם בַּשָּׁמַיִם וּבְאָרֶץ, דָּם וְאֵשׁ וְתִמְרוֹת עָשָׂן.

נוהגים לזלוף טיפה מכוס היין שלוש פעמים, כשאומרים: דם ואש ותימרות עשן

דָּם וְאֵשׁ וְתִמְרוֹת עָשָׂן

דָּבָר אֶחָד: בְּיַד חֲזָקָה – שְׁתֵּימָם, וּבְרֹעַ גְּמוּלָה – שְׁתֵּימָם, וּבְמִנְיָה גְּדוּלָה – שְׁתֵּימָם, וּבְאֵתוֹת – שְׁתֵּימָם, וּבְמִוִּפְתֵימָם – שְׁתֵּימָם.

Solomon's Pillars, Timna Valley, north of Eilat, Ya'akov Sa'ar, GPO

עמודי שלמה, בקעת תמנע, צפונית לאילת | יעקב סער, לע"מ

**How numerous are the bounties
which G-d bestowed upon us!**

**כַּמָּה מַעֲלוֹת טוֹבוֹת
לְמָקוֹם עָלֵינוּ!**

Had He brought us out of Egypt
and not wrought judgement on the Egyptians:

It would have sufficed!

דַּיִינוּ

אלו הוציאנו ממצרים ולא עשה בהם שפטים,

Had He wrought judgement on the Egyptians
and not destroyed their idols:

It would have sufficed!

דַּיִינוּ

אלו עשה בהם שפטים, ולא עשה באלהיהם,

Had He destroyed their idols
and not slain their firstborn:

It would have sufficed!

דַּיִינוּ

אלו עשה באלהיהם, ולא הרג את בכוריהם,

Had He slain their firstborn,
and not given us their wealth:

It would have sufficed!

דַּיִינוּ

אלו הרג את בכוריהם ולא נתן לנו את ממונם,

Had He given us their wealth
and had not divided the sea for us:

It would have sufficed!

דַּיִינוּ

אלו נתן לנו את ממונם ולא קרע לנו את הים,

Had He divided the sea for us
and not made us pass through its midst on dry land:

It would have sufficed!

דַּיִינוּ

אלו קרע לנו את הים ולא העבירנו בתוכו

בחרבה,

Had He made us pass through its midst on dry land,
and not drowned our oppressors in it:

It would have sufficed!

דַּיִינוּ

אלו העבירנו בתוכו בחרבה ולא שקע צרנו

בתוכו,

Had He drowned our oppressors in it,
and not filled our needs in the desert for forty years:

It would have sufficed!

דַּיִינוּ

אלו שקע צרנו בתוכו ולא ספק צרכנו במדבר

ארבעים שנה,

Rabbi Yossi the Galilean said: "How do you know that the Egyptians were stricken by ten plagues in Egypt and by fifty plagues at the sea? The Torah says about Egypt: "The magicians said to Pharaoh "This is the finger of G-d." The Torah says about the sea: "Israel saw the great hand that the Lord laid against Egypt; and the people feared the Lord, and they believed in the Lord and in His servant Moses." Now, with how many plagues were they smitten by 'the finger'? Ten plagues! Thus you must conclude that in Egypt they were smitten by ten plagues, at the sea they were smitten by fifty plagues."

רבי יוסי הגלילי אומר: מנין אתה אומר שלקו המצרים במצרים עשר מכות ועל הים לקו חמשים מכות? במצרים מה הוא אומר? ויאמרו החרטמים אל פרעה: אצבע אלהים הוא, ועל הים מה הוא אומר? וירא ישראל את הַיָּד הַגְּדֹלָה אֲשֶׁר עָשָׂה יי במצרים, וייראו העם את יי, ויאמינו ביי ובמשה עבדו. כמה לקו באצבע? עשר מכות. אמור מעתה: במצרים לקו עשר מכות ועל הים לקו חמשים מכות.

Rabbi Eliezer said: "How do we know that each and every plague which the Holy One Blessed be He brought upon the Egyptians in Egypt was equal to four plagues? As the Torah says: "He sent against them His burning anger, wrath, fury and messengers of evil". His burning anger: one plague, wrath: two plagues, fury: three, messengers of evil: four plagues. Thus, in Egypt they were smitten with forty plagues and at the Sea with two hundred plagues."

רבי אליעזר אומר: מנין שכל מכה ומכה שהביא הקדוש ברוך הוא על המצרים במצרים היתה של ארבע מכות? שנאמר: ושלח בם חרון אפו, עברה וזעם וצרה, משלחת מלאכי רעים, עברה – אחת, וזעם – שתיים, וצרה – שלש, משלחת מלאכי רעים – ארבע. אמור מעתה: במצרים לקו ארבעים מכות ועל הים לקו מאתיים מכות.

Rabbi Akiva said: "How do we know that each and every plague which the Holy One, Blessed He, brought upon the Egyptians in Egypt was equal to five plagues? As the Torah says: "He sent against them his burning anger, wrath, fury, distress, and messengers of evil". His burning anger: one plague, wrath: two plagues, fury: three, distress: four, messengers of evil: five plagues. Thus, in Egypt they were smitten with fifty plagues and at the sea with two hundred and fifty plagues."

רבי עקיבא אומר: מנין שכל מכה ומכה שהביא הקדוש ברוך הוא על המצרים במצרים היתה של חמש מכות? שנאמר: ושלח בם חרון אפו, עברה וזעם וצרה, משלחת מלאכי רעים, חרון אפו – אחת, עברה – שתיים, וזעם – שלש, וצרה – ארבע, משלחת מלאכי רעים – חמש. אמור מעתה: במצרים לקו חמשים מכות ועל הים לקו חמשים ומאתים מכות.

How much should we be grateful to G-d for the doubled and redoubled bounties that He bestowed upon us! He brought us out of Egypt, and wrought judgement on them, and destroyed their idols. He slew their firstborn. He gave us their wealth, divided the sea for us, caused us to pass through its midst on dry land, and drowned our oppressors in it. He sated our needs in the desert for forty years, and fed us with manna. He gave us the Shabbat, and brought us to Mount Sinai. He gave us the Torah, and led us into the Land of Israel. He built for us the Temple so we may atone for all our sins.

עַל אַחַת, בְּפֹהַ וּבְפֹהַ, טוֹבָה
 כְּפוֹלָה וּמְכַפְּלֵת לְמָקוֹם עָלֵינוּ: שֶׁהוֹצִיאָנוּ
 מִמִּצְרַיִם, וַעֲשָׂה בָהֶם שְׁפָטִים, וַעֲשָׂה
 בְּאֱלֹהֵיהֶם, וְהָרַג אֶת בְּכוֹרֵיהֶם, וְנָתַן לָנוּ
 אֶת מָמוֹנָם, וְקָרַע לָנוּ אֶת הַיָּם, וְהַעֲבִירָנוּ
 בְּתוֹכוֹ בְּהַרְבָּה, וְשָׁקַע צָרְנוֹ בְּתוֹכוֹ, וְסַפַּק
 צָרְכָנוּ בַּמִּדְבָּר אַרְבָּעִים שָׁנָה, וְהֶאֱכִילָנוּ אֶת
 הַמָּן, וְנָתַן לָנוּ אֶת הַשַּׁבָּת, וְקָרַבְנוּ לְפָנֵי הַר
 סִינַי, וְנָתַן לָנוּ אֶת הַתּוֹרָה, וְהִכְנִיסָנוּ לְאֶרֶץ
 יִשְׂרָאֵל, וּבָנָה לָנוּ אֶת בֵּית הַבְּחִירָה לְכַפֵּר
 עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ.

עולים חדשים בנמל התעופה בן-גוריון | משרד העלייה והקליטה

Had He filled our needs in the desert for forty years, and not fed us with Manna:

It would have sufficed!

דיינו

אֱלוֹ סַפַּק צָרְכָנוּ בַּמִּדְבָּר אַרְבָּעִים שָׁנָה וְלֹא
 הֶאֱכִילָנוּ אֶת הַמָּן,

Had He fed us with Manna, and not given us the Shabbat day:

It would have sufficed!

דיינו

אֱלוֹ הֶאֱכִילָנוּ אֶת הַמָּן וְלֹא נָתַן לָנוּ אֶת הַשַּׁבָּת,

Had He given us the Shabbat day, and not brought us to Mount Sinai:

It would have sufficed!

דיינו

אֱלוֹ נָתַן לָנוּ אֶת הַשַּׁבָּת, וְלֹא קָרַבְנוּ לְפָנֵי הַר סִינַי,

Had He brought us to Mount Sinai, and not given us the Torah:

It would have sufficed!

דיינו

אֱלוֹ קָרַבְנוּ לְפָנֵי הַר סִינַי, וְלֹא נָתַן לָנוּ אֶת הַתּוֹרָה,

Had He given us the Torah, and not led us into the Land of Israel:

It would have sufficed!

דיינו

אֱלוֹ נָתַן לָנוּ אֶת הַתּוֹרָה וְלֹא הִכְנִיסָנוּ לְאֶרֶץ
 יִשְׂרָאֵל,

Had He led us into the Land of Israel and not built for us the Temple:

It would have sufficed!

דיינו

אֱלוֹ הִכְנִיסָנוּ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְלֹא בָנָה לָנוּ אֶת
 בֵּית הַבְּחִירָה

Ein Gedi | Einat Anker, GPO

עין גדי | עינת אנקר, לע"מ

In each and every generation a person is obligated to view himself as though he had personally come out of Egypt

As it is said: "And you shall relate to your son that day, saying: "This is because of what the Lord did for me when I left Egypt. The Holy One Blessed be He redeemed not only our fathers from Egypt, but He also redeemed us with them, as it is said: He brought us out from there, in order to bring us in, to give us the land He promised to our fathers"."

בְּכֹל דּוֹר וָדוֹר תִּיב
אָדָם לִרְאוֹת אֶת
עַצְמוֹ כְּאִלּוּ הוּא יָצָא
מִמִּצְרַיִם

שְׁנַיִמָּר: וְהִגַּדְתָּ לְבִנְךָ בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר, בַּעֲבוּר זֶה עָשָׂה יי לי בְּצֵאתִי מִמִּצְרַיִם. לֹא אֶת אֲבוֹתֵינוּ בְּלֶכֶד גָּאֵל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵנוּ גָּאֵל עַמָּהֶם, שְׁנַיִמָּר: וְאֲבוֹתֵנוּ הוֹצִיאוּ מִשָּׁם, לְמַעַן הִבִּיאוּ אֶתְנוּ, לְתֵת לָנוּ אֶת הָאֶרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְאֲבוֹתֵינוּ.

Rabbi Gamliel used to say: "Whoever does not make mention of the following three things on Passover has not fulfilled his duty." These are:

Pascal Lamb, Matza, Maror

Point at the bone and say:

The Pascal Lamb that our Fathers ate when the Temple stood, what does it represent? Because the Holy One, Blessed He passed over the houses of the children of Israel in Egypt. As it is said: And you shall say: It is the Passover offering to the Lord, who passed over the houses of the children of Israel in Egypt, when He smote the Egyptians and spared our houses. And the people bowed their heads and prostrated themselves.

The leader of the Seder shows the Matza and says:

The Matza, this unleavened bread that we eat, what does it represent? Because the dough of our fathers did not have time to leaven before the King of Kings, Blessed be He, revealed Himself to them and redeemed them. As it is said: "And they baked unleavened bread from the dough which they brought out of Egypt. For it was not leavened, because they were driven out of Egypt and they were not able to wait; neither did they prepare provisions for themselves."

Point to the bitter herbs and say:

The Maror that we eat, what does it represent? It signifies that the Egyptians embittered the lives of our ancestors in Egypt. As it is said: "And they made their lives bitter with hard labor, with mortar and brick and all sorts of of labor in the field, all their labor was imposed on them with rigor."

רַבֵּן גַּמְלִיאֵל הָיָה אוֹמֵר: כֹּל שֶׁלֹּא אָמַר שְׁלֹשָׁה דְּבָרִים אֵלּוּ בַּפֶּסַח, לֹא יֵצֵא יְדֵי חוּבָתוֹ, וְאֵלּוּ הֵן:

פֶּסַח מַצָּה וּמְרֹר

מראים על הורוע, ונוהרים שלא להגביה אותה

פֶּסַח שֶׁהָיוּ אֲבוֹתֵינוּ אוֹכְלִים בְּזִמְנֵי שְׁפִית הַמִּקְדָּשׁ הָיָה קָיָם, עַל שׁוֹם מָה? עַל שׁוֹם שֶׁפֶסַח הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל בְּתֵי אֲבוֹתֵינוּ בְּמִצְרַיִם, שְׁנַיִמָּר: וְאֲמַרְתֶּם זִכַּח פֶּסַח הוּא לִי, אֲשֶׁר פֶּסַח עַל בְּתֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם בְּנִגְפוֹ אֶת מִצְרַיִם, וְאֶת בְּתֵינוּ הִצִּיל, וַיִּקַּד הָעָם וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ.

מגביהים את המצות ואומרים:

מַצָּה זוֹ שֶׁאֲנִי אוֹכְלִים, עַל שׁוֹם מָה? עַל שׁוֹם שֶׁלֹּא הִסְפִּיק בְּצֻקָם שֶׁל אֲבוֹתֵינוּ לְהַחְמִיץ עַד שֶׁנִּגְלָה עֲלֵיהֶם מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְגָאֵל, שְׁנַיִמָּר: וַיֹּאפֹּי אֶת הַבֶּצֶק אֲשֶׁר הוֹצִיאוּ מִמִּצְרַיִם עִגַת מַצוֹת, כִּי לֹא חָמֵץ, כִּי גֵרְשׁוּ מִמִּצְרַיִם וְלֹא יָכְלוּ לְהַתְמַהֵמָה, וְגַם צָדָה לֹא עָשׂוּ לָהֶם.

אוהים את המרור ביד ואומרים:

מְרֹר זֶה שֶׁאֲנִי אוֹכְלִים, עַל שׁוֹם מָה? עַל שׁוֹם שֶׁמְרָרוּ הַמִּצְרַיִם אֶת חַיֵּי אֲבוֹתֵינוּ בְּמִצְרַיִם, שְׁנַיִמָּר: וַיִּמְרְרוּ אֶת חַיֵּיהֶם בְּעַבְדָּה קָשָׁה, בְּחֶמֶר וּבִלְבָנִים וּבְכָל עַבְדָּה בְּשָׂדֵה אֶת כָּל עַבְדָּתָם אֲשֶׁר עָבְדוּ בָּהֶם בְּפָרָה.

When Israel went out of Egypt, the House of Jacob from a foreign land, Judah became His sanctuary and Israel His dominion. The sea saw it and fled. The Jordan was driven back. The mountains skipped like rams and the hills like young sheep. How come, O sea, that you fled, O Jordan, that you were driven backward? You mountains, that you skipped like rams, you hills like lambs? Tremble earth, at the presence of the Lord, at the presence of the G-d of Jacob, Who turned the rock into a pool of water, the flinty rock into a fountain of waters.

Raise the cup, cover the Matzot, and say:

Blessed are You O Lord our G-d, King of the universe, who has redeemed us and redeemed our fathers from Egypt and enabled us to reach this night, to eat unleavened bread and bitter herbs. So also, O Lord our G-d and G-d of our fathers, may You enable us to reach other festivals and holy days to come, in peace, rejoicing in the building of Your city and joyous in Your service. May we eat of the sacrifices and Passover offerings brought before Your altar. And we shall sing unto You a new song for our redemption and the deliverance of our souls. Blessed are You O Lord, Redeemer of Israel.

*Sephardi Jews do not recite this blessing
Ashkenazi Jews recite this blessing:*

Blessed are You O Lord G-d, King of the universe, Who creates the fruit of the vine.

Drink the third cup leaning to the left side

בַּצֵּאת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם בֵּית יַעֲקֹב מֵעַם לְעַו. הִיְתָה יְהוּדָה לְקֹדֶשׁוֹ יִשְׂרָאֵל מִמְשָׁלוֹתָיו. הַיָּם רָאָה וַיָּנָס הַיַּרְדֵּן יָסַב לְאַחֹר. הַהָרִים רָקְדוּ כְּאֵילִים גְּבַעוֹת כְּבָנֵי צֹאן. מַה לָּךְ הַיָּם כִּי תִגּוֹס הַיַּרְדֵּן תִּסַּב לְאַחֹר. הַהָרִים תִּרְקְדוּ כְּאֵילִים גְּבַעוֹת כְּבָנֵי צֹאן. מִלְפָּנֵי אֲדֹנָי הוֹלֵי אֶרֶץ מִלְפָּנֵי אֱלֹהֵי יַעֲקֹב. הַהֹפְכֵי הַעֲוִר אֲנִים מִיָּם חֲלָמִישׁ לְמַעֲיָנו מַיִם.

מְנַבְיָהִים אֶת הַכּוֹס, מְכַסִּים אֶת הַמַּצּוֹת וְאוֹמְרִים:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר גָּאֲלָנוּ וְגָאֵל אֶת אֲבוֹתֵינוּ מִמִּצְרַיִם, וְהִגִּיעָנוּ לְלֵילָה הַזֶּה לֶאֱכֹל בּוֹ מַצָּה וּמְרוֹר. כֵּן יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ יִגִּיעָנוּ לְמוֹעֲדִים וְלְרִגְלִים אַחֲרִים הַבָּאִים לְקִרְאָתֵנוּ לְשָׁלוֹם, שְׂמֵחִים כְּבָנִין עֵירֶךְ וְשֹׁשֵׁיִם בַּעֲבוּרְתֶךָ. וְנֹאכֵל שָׁם מִן הַזִּבְחִים וּמִן הַפְּסָחִים אֲשֶׁר יִגִּיעַ דָּמָם עַל קִיר מִזְבִּחֶךָ לְרִצּוֹן, וְנוֹדָה לָּךְ שִׁיר הַדָּשׁ עַל גְּאֻלְתֵּנוּ וְעַל פְּדוּתֵנוּ נִפְשָׁנוּ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ גָּאֵל יִשְׂרָאֵל.

בְּנוּסַח אֲשַׁכְּנוּ מְבָרְכִים, וּבְנוּסַח סִפְרָד אֵין מְבָרְכִים:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרֵי הַגֶּפֶן.

שׁוֹתִים כּוֹס שְׁנִיָּה בְּהַסְבַּת שְׂמָאל

*The Matzot are covered
and the cup of wine is raised*

Thus it is our duty to thank, to exalt, to praise, to glorify to bless, to honor, to magnify, to laud, to exhalt He who has performed all these miracles. He brought us forth from bondage to freedom; from sorrow to joy; from mourning to holy days; from darkness to great light; from slavery to redemption; and therefore let us sing unto Him a new song. Hallelu-Yah!

*Replace the cup of wine
and uncover the Matzot*

Praise the Lord! Praise, you servants of the Lord! Praise the name of the Lord, now and forever! From the rising of the sun to its setting, the Lord's name is praised. Who is like the Lord our G-d He looks down low, He raises the poor from the dust He lifts the needy from the dunghill, to seat them with nobles, He makes the barren woman to be a joyful mother of children. Hallelu-Yah!

מְנַבְיָהִים אֶת הַכּוֹס, מְכַסִּים אֶת הַמַּצּוֹת וְאוֹמְרִים:

לְפִיכָךְ אֲנַחֵנו חַיִּיבִים לְהוֹדוֹת, לְהַלְלֵה לְשַׁבַּח, לְפָאֵר, לְרוֹמֵם, לְהַדְרֵה, לְבָרֵךְ, לְעַלֵּה וּלְקַלֵּם לְמִי שֶׁעָשָׂה לְאַבוֹתֵינוּ וְלָנוּ אֶת כָּל הַנִּסִּים הָאֵלֶּה: הוֹצִיאָנוּ מֵעַבְדוּת לְחֵירוּת, מִיָּגוֹן לְשִׂמְחָה, וּמֵאֵבֶל לְיוֹם טוֹב, וּמֵאֲפֵלָה לְאוֹר גְּדוֹל, וּמִשְׁעַבְדוּת לְגְּאֻלָּה. וְנֹאמַר לְפָנָיו שִׁירָה חֲדָשָׁה: הַלְלוּיָהּ.

מְנַבְיָהִים אֶת הַכּוֹס, מְנַלִּים אֶת הַמַּצּוֹת וְאוֹמְרִים:

הַלְלוּיָהּ הַלְלוּ עַבְדֵי יְהוָה הַלְלוּ אֶת שֵׁם יְהוָה. יְהִי שֵׁם יְהוָה מְבָרָךְ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם. מִמְּזֹרַח שֶׁשֶׁשׁ עַד מְבֹאוֹ מְהֵלֵל שֵׁם יְהוָה. רֵם עַל כָּל גּוֹיִם יְהוָה עַל הַשָּׁמַיִם כְּבוֹדוֹ. מִי בִיהוָה אֱלֹהֵינוּ הַמְנַבִּיחֵי לְשִׁבְתָּ. הַמְשִׁפִּילֵי לְרֹאוֹת בְּשָׂמַיִם וּבְאֶרֶץ. מְקִימֵי מַעְפָּר דֶּל מְאֻשְׁפֹּת יָרִים אֲבִיוֹן. לְהוֹשִׁיבֵי עַם גְּדִיבִים עִם גְּדִיבֵי עַמּוֹ. מוֹשִׁיבֵי עֲקָרַת הַבַּיִת אִם הַבְּנִים שְׂמֵחָה הַלְלוּיָהּ.

תפילה בכותל המערבי בירושלים | מיכאל רוזנטוב | Michael Rozenov

Korech

Make a sandwich with a kazayit-sized portion of the bottom Matza and a kazayit-sized portion of Maror dipped in Haroset and recite the following:

In remembrance of Hillel's practice in the Temple. For this is what Hillel did when the Holy Temple was standing. He would combine the Pascal lamb with bitter herbs and unleavened bread and eat them together, in order to perform what was commanded – "and eat it with unleavened bread and bitter herbs".

אוכלים מצות על מרורים
לוקחים כוית מן המצה התחתונה, כורכים בכוית מרור והרוסת
ואומרים:

זְכַר לְמִקְדָּשׁ כְּהִלֵּל. בֵּן עֲשֵׂה הִלֵּל בְּזִמְנֵן
שְׁבִית הַמִּקְדָּשׁ הָיָה קָיָם: הָיָה כּוֹרֵךְ פֶּסַח
מִצָּה וּמְרֹר וְאוֹכֵל בְּיַחַד, לְקַיֵּם מַה שֶּׁנֶּאֱמָר:
עַל מִצְוֹת וּמְרֹרִים יֹאכְלֵהוּ.

Shulchan Orech

Eat the festive meal

אוכלים את סעודת ההג

Tzafun

Following the meal, the middle Matza, the Afikoman is broken and distributed to all the participants

I stand ready to fulfill the commandment of the eating of the Matza. In the name of the Lord who has spread His mantle of glory over His people Israel.

In remembrance of the Passover sacrifice that was consumed when nearly sated.

Eat the Afikoman when reclining to the left.

לאחר הארוחה, קדם חצות הלילה,
יחלק ראש המסובים את האפיקומן שהצפין ויברך:

הריני מוכן ומזומן לקיים מצות אכילת אפיקומן. לשם
יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה, על ידי ההוא טמיר
ונעלם, בשם כל ישראל.

זְכַר לְקַרְבַּן פֶּסַח הַנֶּאֱכָל עַל הַשֶּׁבַע.

ויאכלו כוית מהאפיקומן בהסבה

Rachtza

The hands are ritually washed before the festive meal

נוטלים ידיים ומברכים:

Blessed are You O Lord our G-d, King of the universe, who has sanctified us with His commandments and has commanded us to wash hands.

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר
קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל נְטִילַת יָדַיִם.

Motzi, Matza

The leader of the Seder places the bottom Matza on the table and holding the upper and middle Matza, says:

I am ready and prepared to perform the mitzvah of eating the Matza.

Recite the blessing on the Matza

Blessed are You O Lord our G-d, King of the universe who brings forth bread from the earth.

הריני מוכן ומזומן לקיים מצות אכילת מצה. לשם
יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה, על ידי ההוא טמיר
ונעלם, בשם כל ישראל.

Blessed are You O Lord our G-d, King of the universe who has sanctified us with His commandments and has commanded us to eat unleavened bread.

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר
קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל אֲכִילַת מִצָּה.

Maror

The leader of the Seder takes an olive-size portion of the bitter herbs and distributes a similar size portion to all the participants. The Maror is dipped into the Haroset and eaten, without leaning

I am ready and prepared to perform the mitzvah of eating the Maror.

Make the blessing and eat without leaning:

Blessed are You O Lord our G-d, King of the universe, who has sanctified us with His commandments and has commanded us to eat the bitter herbs.

נוטלים כוית מרור ומובלים בהרוסת,
מנערים מעט מההרוסת ואומרים:

הריני מוכן ומזומן לקיים מצות אכילת מרור. לשם
יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה, על ידי ההוא טמיר
ונעלם, בשם כל ישראל.

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר
קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל אֲכִילַת מְרֹר.

We thank You O Lord our G-d, for giving our fathers a land that is fair, goodly and ample and for bringing us forth, O Lord our G-d, from the land of Egypt, and for delivering us from the house of bondage, and for Your covenant with which You have sealed our flesh, and for the Law which You have taught us, and for Your statutes which You have made known to us, and for the life, grace and loving kindness which You have bestowed upon us, and for the food wherewith You have provided us, whereby You sustain us every day, at every time and every hour.

For all of this O Lord our G-d, we give thanks to You and bless You. Blessed be Your name in the mouth of every living creature, continually and for evermore. As it is written: And You shall eat and be satisfied and bless the Lord Your G-d for the good land which He has given unto you. Blessed are You O Lord, for the land and the food.

Have mercy o Lord our G-d, upon Israel Your people and upon Jerusalem Your city, and upon Zion the abiding place of Your glory, and upon the Kingdom of the House of David, Your anointed one, and upon the great and holy house which is called by Your name. O Lord our Father, feed us, support us, maintain us and deliver us O Lord our G-d, speedily from all our troubles. We beseech You, O Lord our G-d, let us not be dependent upon the gifts of man, nor upon their loans, but only on Your hand, which is open, full, holy and ample, so that we may not be ashamed nor confounded forever and ever.

נוֹדָה לָךְ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַל שֶׁהִנְחַלְתָּ לְאַבוֹתֵינוּ אֶרֶץ הַמְּדֵה טוֹבָה וְרַחֲבָה, וְעַל שֶׁהוֹצַאתָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם, וּפְדִיתָנוּ מִבֵּית עַבְדִּים, וְעַל בְּרִיתְךָ שֶׁחַתַּמְתָּ בְּבִשְׂרָנוּ, וְעַל תּוֹרַתְךָ שֶׁלַּמְדַּתָּנוּ, וְעַל חֻקֶּיךָ שֶׁהוֹדַעְתָּנוּ, וְעַל חַיִּים חַן וְחֶסֶד שֶׁחֻנַּנְתָּנוּ, וְעַל אֲכִילַת מְזוֹן שֶׁאַתָּה זָן וּמְפָרְנֵם אוֹתָנוּ תָּמִיד, בְּכָל יוֹם וּבְכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה.

וְעַל הַכֹּל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, אֲנַחֲנוּ מוֹדִים לָךְ וּמְבָרְכִים אוֹתְךָ, יְתַבְרַךְ שְׁמֶךָ בְּפִי כָל חַי תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד. כְּכַתוּב: וְאָכַלְתָּ וְשָׂבַעְתָּ וּבֵרַכְתָּ אֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ עַל הָאֶרֶץ הַטּוֹבָה אֲשֶׁר נָתַן לָךְ. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, עַל הָאֶרֶץ וְעַל הַמְּזוֹן.

רַחֵם נָא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ וְעַל יְרוּשָׁלַיִם עִירְךָ וְעַל צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדְךָ וְעַל מַלְכוּת בֵּית דָּוִד מְשִׁיחֶךָ וְעַל הַבַּיִת הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ שֶׁנִּבְנָה עָלָיו: אֱלֹהֵינוּ אֲבִינּוּ, רַעֲנוּ וּזְנַנּוּ פְרָנְסֵנוּ וּכְלַפְלָנוּ וְהַרְוִיחֵנוּ, וְהַרְוּחַ לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מִהֲרָה מְכֹל צָרוֹתֵינוּ. וְנֹא אֵל תַּעֲרִיבֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, לֹא לַיָּדַי מִתְּנַת בָּשָׂר וָדָם וְלֹא לַיָּדַי הַלְוָאתָם, כִּי אִם לַיָּדְךָ הַמְּלֵאָה הַפְּתוּחָה הַקְּדוּשָׁה וְהַרְחֲבָה, שֶׁלֹּא נִבּוֹשׁ וְלֹא נִכְלָם לְעוֹלָם וָעֶד.

Barech

The third cup of wine is filled and Grace after meals is recited

A song of Ascents: When G-d returned the remnant of Zion, we were like dreamers. It that time, our mouths were filled with laughter and cries of joy were on our tongues. The nations said: "The Lord did great things for these!" The Lord did great things for us, and we were happy. Return G-d, our remnant are like springs in the Negev. Those who plant in tears will reap in joy. The one who carries the trail of seed goes weeping, but the one who carries his bundle of grain returns in joy.

I am ready and prepared to perform the positive *mitsvah* of reciting the Grace After Meals as it is said, "And you ate and were satisfied and you shall bless the Lord you shall bless the Lord your G-d for the good land He has given you." For the sake of the unification of the Holy One Blessed be He, and His Presence, in fear and love, to unify the Name in perfect unity in the name of all Israel.

Grace after Meals

Leader: Let us recite the blessing.

Others: Bless the Lord's name be blessed now and forever.

Leader: We shall bless the Lord of Whose bounty we have eaten.

Others: Bless the Lord, of Whose bounty we have eaten and by Whose goodness we live.

Leader: Blessed be He and blessed be His name.

Blessed are You O Lord our G-d, King of the universe, who feeds the whole world with goodness, with grace, loving kindness and mercy; Who provides bread to all flesh for His loving kindness endures forever. His goodness has never failed us nor will it ever fail us, for His great name's sake, for he is a G-d that feeds and sustains all and does good unto all, and provides food for every creature which He has created. Blessed are You O Lord, who feeds all.

מוזנים כוס שלישיית מארבע כוסות, ומברכים ברכת המזון:

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת, בְּשׁוּב יְהוָה אֶת שִׁיבַת צִיּוֹן הָיִינוּ כְּחֹלְמִים. אֲזַי מָלְא שְׂחוֹק פִּינוּ וּלְשׁוֹנֵינוּ רִנָּה. אֲזַי יֹאמְרוּ בְּגוֹיִם: הִגְדִּיל יְהוָה לַעֲשׂוֹת עִם אֱלֹהֵי. הִגְדִּיל יְהוָה לַעֲשׂוֹת עִמָּנוּ, הָיִינוּ שְׂמֵחִים. שׁוֹבָה יְהוָה אֶת שְׁבִיתָנוּ כְּאִפְיָקִים בְּנִיב. הַזְרַעִים בְּדַמְעָה, בְּרִנָּה יִקְצְרוּ. הַלֹּוֹךְ יִלְךָ וּבִכָּה נִשְׂא מִשָּׁךְ הַזֶּרַע, בֹּא יְבֹא בְרִנָּה נִשְׂא אֶלְמֹתָיו.

הַרְיֵנִי מוֹכֵן וּמוֹמֵן לְקַיֵּם מִצְוַת עֲשֵׂה שֶׁל בְּרַכַּת הַמְּזוֹן כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר: וְאָכַלְתָּ וְשָׂבַעְתָּ וּבֵרַכְתָּ אֶת יְיָ אֱלֹהֶיךָ עַל הָאֶרֶץ הַטּוֹבָה אֲשֶׁר נָתַן לָךְ. לְשֵׁם יְחִוּד קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא וְשִׁבְיַתֵּיהָ עַל יְדֵי הַהוּא טָמִיר וְנִעְלָם בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל.

ברכת המזון

כאשר מברכים בוימון, המזמן אומר: רבנותי נברך:

המסובים עונים: יהי שם יהוה מברך מעתה ועד עולם.

המזמן אומר: ברשות מרן ורנן ורבנותי, נברך (אלהינו) שאכלנו משלו.

המסובים עונים: ברוך (אלהינו) שאכלנו משלו ובטובו חיינו.

המזמן אומר: ברוך (אלהינו) שאכלנו משלו ובטובו חיינו.

המזמן והמסובים אומרים: ברוך הוא וברוך שמו.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, אֱלֹהֵינוּ מְלֹךְ הָעוֹלָם, הַזֶּן אֶת הָעוֹלָם בְּלוֹ בְּטוֹבוֹ בְּחֵן בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים, הוּא נוֹתֵן לָחֶם לְכָל בָּשָׂר כִּי לְעוֹלָם תְּסֻדוּ. וּבְטוֹבוֹ הַגָּדוֹל תָּמִיד לֹא תִסָּר לָנוּ, וְאֵל יִחְסַר לָנוּ מְזוֹן לְעוֹלָם וָעֶד. בְּעִבּוֹר שְׂמוֹ הַגָּדוֹל, כִּי הוּא אֵל זָן וּמְפָרְנֵם לְכָל וּמַטִּיב לְכָל, וּמַכִּיִן מְזוֹן לְכָל בְּרִיּוֹתָיו אֲשֶׁר בָּרָא. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, הַזֶּן אֶת הַכֹּל.

Blessed are You O Lord our G-d, King of the universe, O G-d, our Father, our King, our Creator, our Redeemer, our Holy One, the Holy One of Jacob, our Shepherd, Shepherd of Israel, the Good King, Who deals kindly with all, Who every day has done good, does good and will do good unto us. He has bestowed, He bestows, He will bestow, benefits upon us always, for grace, loving kindness, mercy, deliverance, prosperity, salvation, comfort, support, sustenance, mercy, hope, peace and all good things. For all manner of good, let us never stand in need.

May The All-Merciful reign over us for ever and ever. May the All-Merciful be blessed in heaven and on earth. May the All-Merciful be praised throughout all generations and be exalted among us for all eternity, and honored among us forever and ever. May the All-Merciful grant us an honorable livelihood. May the All-Merciful break the yoke from our necks, and may He lead us upright to our land. May the All-Merciful send bountiful blessings upon this house and upon this table at which we have eaten. May the All-Merciful send us Prophet Elijah of blessed memory and give us good tidings, salvation and comfort. May the All-Merciful bless (my father) the master of this house, (and my mother) mistress of this house. them, their household, their children and all that is theirs. (for those married) May the All-Merciful bless myself my wife/husband and my children and all that is mine, us and all that is ours, as our fathers Abraham, Isaac and Jacob were blessed through all, of all, in all, so may He bless all of us together with a perfect blessing and let us say Amen!

ברוך אתה יהוה, אלהינו מלך העולם, האל אבינו מלכנו אדירנו בוראנו גאלנו יוצרנו קדושו קדוש יעקב רוענו רועה ישראל המלך הטוב והמטיב לכל שבכל יום ויום הוא הטיב, הוא מטיב, הוא ייטיב לנו. הוא נמלנו הוא גומלנו הוא יגמלנו לעד, לחן ולחסד ולרחמים ולרוח הצלה והצלתה, ברכה וישועה נחמה פְּרָסָה וכלכלה ורחמים וחסים ושלום וכל טוב, ומכל טוב לעולם אל יחסרנו.

הרחמן הוא ימלוך עלינו לעולם ועד. הרחמן הוא יתברך בשמים ובארץ. הרחמן הוא ישתבח לדור דורים, ויתפאר בנו לעד ולנצח נצחים, ויתהדר בנו לעד ולעולמי עולמים. הרחמן הוא יפרנסנו בכבוד. הרחמן הוא ישבור עלנו מעל צוארנו, והוא יוליכנו קוממיות לארצנו. הרחמן הוא ישלח לנו ברכה מרבה בבית הזה, ועל שלחן זה שאכלנו עליו. הרחמן הוא ישלח לנו את אליהו הנביא זכור לטוב, ויבשר לנו בשור רות טובות ישועות ונחמות. הרחמן הוא יברך את בעלי / אשתי. הרחמן הוא יברך את [אבי מורי] בעל הבית הזה, ואת [אמי מורתו] בעלת הבית הזה, אותם ואת ביתם ואת זרעם ואת כל אשר להם. אותנו ואת כל אשר לנו, כמו שנתברכו אבותינו אברהם יצחק ויעקב בכל מכל כל, בן יברך אותנו בלנו יחד בברכה שלמה, ונאמר, אמן.

On the Shabbat add:

May it be Your will O Lord our G-d to strengthen us by Your commandments of the seventh day, this great and holy Shabbat, for this day is great and holy in Your sight, so that we may rest and repose thereupon in love, in accordance with Your will. By Your will O Lord our G-d, grant us rest, so that there be no trouble, grief, or lamentation upon this, our day of rest. Let us O Lord our G-d, behold the consolation of Zion, Your city, the residence of Your glory, and the rebuilding of Jerusalem, Your holy city. For You are the Lord our Redeemer.

Our G-d and the G-d of our fathers, may there rise and come and reach and be seen and accepted and heard the remembrance of our fathers and the remembrance of the Messiah, son of David Your servant, and of Jerusalem, Your holy city, and the whole of Your people, the House of Israel, bringing deliverance, well-being, grace, mercy, hope and peace on this day of Passover. Remember us thereon, O Lord our G-d, for our good, and remember us for blessing and save us for hope and promise of redemption and mercy. Be merciful unto us and redeem us, for upon You our eyes are turned. For You are a great and merciful G-d and King.

**May the holy city of Jerusalem
be rebuilt speedily in our day.
Blessed are You, O Lord,
Merciful Rebuilder of
Jerusalem.
Amen!**

בשבת מוסיפים:

רצה והחליצנו יהוה אלהינו במצותיך ובמצות יום השביעי השבת הגדול והקדוש הזה. כי יום זה גדול וקדוש הוא לפניך לשבת בו ולנוח בו באהבה במצות רצונך. וברצונך הנחת לנו יהוה אלהינו שלא תהא צרה ויגון ואנחה ביום מנוחתנו. והראנו יהוה אלהינו בנחמת ציון עירך ובבנין ירושלים עיר קדשך. כי אתה הוא בעל הישועות ובעל הנחמות.

אלהינו ואלהי אבותינו, יעלה ויבא ויגיע ויראה וירצה וישמע ויפקד ויזכר וזכרוננו ופקדוננו, וזכרון אבותינו, וזכרון משיח בן דוד עבדך, וזכרון ירושלים עיר קדשך, וזכרון כל עמך בית ישראל לפניך, לפליטה לטובה לחן ולחסד ולרחמים, לחיים ושלום ביום הג המצות הזה וזכרנו יהוה אלהינו בו לטובה ופקדנו בו לברכה והושיענו בו לחיים. ובדבר ישועה ורחמים חוס וחסנו ורחם עלינו והושיענו, כי אליך עינינו, כי אל מלך חנון ורחום אתה.

**ובנה ירושלים עיר הקדש
במהרה בימינו.
ברוך אתה יהוה, בונה ברחמי
ירושלים. אמן.**

I am ready and prepared to perform the mitzvah of drinking the third of the four cups of wine. For the sake of the unification of the Holy One Blessed be He, and His Presence, in fear and love, to unify the Name in perfect unity in the name of all Israel.

Blessed are You O Lord G-d, King of the universe, Who creates the fruit of the vine.

Drink the third cup leaning to the left side.

Fill a special glass of wine in honor of Prophet Elijah, open the door, and recite:

Pour out Your wrath upon the nations who do not know You and upon the kingdoms that have not called Your name, for they have devoured Jacob and laid waste his habitations Pour out Your rage upon them, and let Your anger overtake them. Pursue them in anger and destroy them from under the heavens of the Lord.

Hallel

Close the door.

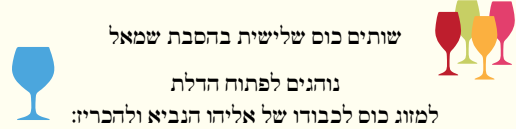
Fill the fourth cup, and continue reciting the Hallel:

Not to us, Lord, not to us, but to Your Name give glory, for the sake of Your kindness and Your truth. Why should the nations say, "Where, now, is their G-d?" Our G-d is in heaven, whatever He desires, He does. Their idols are of silver and gold, the product of human hands: they have a mouth, but cannot speak; they have eyes, but cannot see; they have ears, but cannot hear; they have a nose, but cannot smell; their hands cannot feel; their feet cannot walk; they can make no sound with their throat. Like them should be their makers, everyone that trusts in them. Israel, trust in the Lord! He is their help and their shield. House of Aharon, trust in the Lord! He is their help and their shield. You who fear the Lord, trust in the Lord! He is their help and their shield.

הריני מוכן ומזומן לקום מצות כוס שלישית של ארבע כוסות, לשם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה, על ידי ההוא טמיר ונעלם, בשם כל ישראל.

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם בורא פרי הגפן.

שפך חמתך אל הגוים אשר לא ידעוך ועל ממלכות אשר בשמך לא קראו. כי אכל את יעקב ואת נהו השמו. שפך עליהם ועמך וחרון אפך ישגם. תרדף באף ותשמדם מתחת שמי יי.

הלל

סוגרים את הדלת, מזווגים כוס רביעית, ואומרים:

לא לנו יי לא לנו, כי לשמך תן כבוד, על חסדך, על אמתך. למה יאמרו הגוים איה נא אלהיהם, ואלהינו בשמים, כל אשר חפץ עשה. עצביהם כסף וזהב מעשה ידי אדם. פה להם ולא ידברו, עינים להם ולא יראו. אזנים להם ולא ישמעו, אף להם ולא יריחו. ידיהם ולא ימישו, רגליהם ולא יהלכו, לא יתנו ברגליהם. כמוהם יהיו עשיהם, כל אשר בטח בהם. ישראל בטח בני, עזרם ומגנם הוא. בית אהרן בטחו בני, עזרם ומגנם הוא. יראי יי בטחו בני, עזרם ומגנם הוא.

Upon high may our merit be pleaded for them and for us so that it may lead to an everlasting peace, and may we receive a blessing from the Lord and righteousness from the G-d of our salvation, and may we find grace and understanding in the sight of G-d and man.

On Shabbat:

May the All-Merciful let us merit the day which shall be wholly a Shabbat and a repose in life everlasting.

May The All-Merciful let us merit the day which is altogether good. May the All-Merciful privilege us to witness the days of the Messiah and the hope of the world to come. He is the tower of strength and salvation to his King and shows mercy to his anointed, to David and his seed for evermore. May He Who makes peace in His heavens, grant peace unto us, and all Israel and let us say, Amen.

Fear the Lord, you His saints, for there is no want for those who fear Him. Praise you the Lord for He is good, for His mercy endures forever. You open Your hand and satisfy the desire of every living thing. Blessed is the man who will trust in the Lord and the Lord will be his trust. I have been young and am now old, yet never did I see the righteous forsaken and his offspring begging bread. The Lord will give strength to His people, the Lord will bless His people with peace.

Aqueduct in ancient Caesarea, Yael Ilan, GPO

בְּמָרוֹם יִלְמְדוּ עֲלֵיהֶם וְעֲלֵינוּ זְכוּת שְׁתֵּהא לְמִשְׁמֶרֶת שְׁלוֹם. וְנִשָּׂא בְרָכָה מֵאֵת יְהוָה, וְאֶדְקָה מֵאֵלֵהי יִשְׁעֵנוּ, וְנִמְצָא חֵן וְשִׁבְלֵי טוֹב בְּעֵינֵי אֱלֹהִים וְאָדָם.

בשבת מוסיפים:

הַרְחֵמֵן הוּא יְנַחֵלְנוּ יוֹם שֶׁבִּלּוֹ שַׁבָּת וּמְנוּחָה לְחַיֵּי הָעוֹלָמִים.

הַרְחֵמֵן הוּא יְנַחֵלְנוּ יוֹם שֶׁבִּלּוֹ טוֹב. [יום שֶׁבִּלּוֹ אָרוּךְ. יוֹם שֶׁצְדִיקִים יוֹשְׁבִים וְעַמְרוּתֵיהֶם בְּרָא שִׂיחָם וְנִהְיִים מְזִיזֵי הַשְּׂכִינָה וַיְהִי חֵלְקֵינוּ עִמָּהֶם]. הַרְחֵמֵן הוּא יִזְכְּנוּ לִיְמוֹת הַמְּשִׁיחַ וְלְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא. מְגִדוֹל יִשׁוּעוֹת מִלְבוּ וְעִשָּׂה חֶסֶד לְמִשִּׁיחוֹ לְדוֹר וּלְדוֹרָעוֹ עַד עוֹלָם. עִשָּׂה שְׁלוֹם בְּמְרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאָמְרוּ אָמֵן.

יִרְאוּ אֵת יְהוָה קְדוֹשׁ, כִּי אֵין מִחְסוֹר לִירְאוֹ. כְּפִירִים רָשׁוּ וְרַעֲבִים, וְדָרְשֵׁי יְהוָה לֹא יִחְסְרוּ כָּל טוֹב. הוֹדוּ לֵי כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדוֹ. פוֹתַח אֵת יָדְךָ, וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל חַי רִצּוֹן. בְּרוּךְ הַגֹּבֵר אֲשֶׁר יִבְטַח בּוֹ, וְהָיָה יְהוָה מִבְּטָחוֹ. נַעַר הֵייתִי גַם וְקָנִיתִי, וְלֹא רָאִיתִי צְדִיק נִעְזֵב, וְזָרְעוֹ מִבְּקִשׁ לָחֶם. יי עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן, יְהוָה יִבְרַךְ אֵת עַמּוֹ בְּשְׁלוֹם.

אמת המים בקיסריה העתיקה | יעל אילן, לע"מ

Praise the Lord, O you peoples, praise Him all you nations. For His mercy unto us is great, and the truth of the Lord endures forever.

Give Thanks to the Lord, for He is good,
for His mercy endures forever.
Let Israel now say:
for His mercy endures forever.
Let the House of Aharon now say:
for His mercy endures forever.
Let them that fear the Lord now say:
for His mercy endures forever.

From narrow straits, I called upon the Lord. He answered me with abundance. The Lord is with me. I shall not fear. What can man do unto me? The Lord is with me. He is my help, and I shall face them that hate me. It is better to trust in the Lord than to trust in man. It is better to trust in the Lord than to trust in princes. All nations encircle me. In the name of the Lord I will cut them off. They swam about me. In the name of the Lord I will cut them off. They swarm about me like bees. They engulf me as a fire of thorns. In the name of the Lord, I will cut them off. Though you did harm to me that I might fall. But the Lord helped me. The Lord is my strength and my song. He is my salvation.

The voice of rejoicing and salvation is heard in the tents of the righteous. The right hand of the Lord has done valiantly. The right hand of the Lord is exalted. The right hand of the Lord has done valiantly. I shall not die, but live and declare the works of the Lord. The Lord has chastened me sore, but He has not given me over to death. Open to me the gates of righteousness. I will open them and I will praise the name of the Lord. This is the gate of the Lord. The righteous shall enter.

הַלְלוּ אֶת יְיָ כָּל גּוֹיִם, שִׁבְחוּהוּ כָּל הָאֲמִיּוֹת. כִּי נִבְרַעַלְיֵנו חֶסֶדוֹ, וְאֱמֶת יְיָ לְעוֹלָם, הַלְלוּיָהּ:

הוֹדוּ לַיְיָ כִּי טוֹב **כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדוֹ.**
יֹאמְרוּ נָא יִשְׂרָאֵל **כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדוֹ.**
יֹאמְרוּ נָא בֵּית אַהֲרֹן **כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדוֹ.**
יֹאמְרוּ נָא יְרֵאִי יְיָ **כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדוֹ.**

מִן הַמִּצָּר קָרָאתִי יְהוָה, עֲנָנִי בַמִּרְחֹב יְהוָה. יְיָ לִי לֹא אֵירָא, מִה יַעֲשֶׂה לִּי אָדָם. יְיָ לִי בְעֵזְרִי וְאֲנִי אֲרָאָה בְּשִׁנְאָי. טוֹב לְחַסוֹת בַּיְיָ מִמְּבַטָּח בְּאָדָם. טוֹב לְחַסוֹת בַּיְיָ מִמְּבַטָּח בְּנְדִיבִים. כָּל גּוֹיִם סָבְבוּנִי, בְּשֵׁם יְיָ כִּי אֲמִילֵם. סְבוּנִי גַם סָבְבוּנִי, בְּשֵׁם יְיָ כִּי אֲמִילֵם. סְבוּנִי כַדְבָּרִים, דַּעְכוּ כְּאֵשׁ קוֹצִים, בְּשֵׁם יְיָ כִּי אֲמִילֵם. דַּחַח דְּחִיתַנִּי לְנֶפֶל, וַיְיָ עֲזָרְנִי. עֲזִי וְזִמְרַת יְהוָה וַיְהִי לִי לִישׁוּעָה.

קוֹל רִנָּה וַיִּשְׁוֹעָה בְּאֵהֲלֵי צְדִיקִים, יְמִין יְיָ עֲשָׂה חֵיל. יְמִין יְיָ רֹמְמָהּ, יְמִין יְיָ עֲשָׂה חֵיל. לֹא אָמוֹת כִּי אַחֲיָהּ, וְאִסְפָּר מַעֲשֵׂי יְהוָה. יִסְרַנִּי יְהוָה, וְלִמּוֹת לֹא נִתְּנָנִי. פִּתְּחוּ לִי שַׁעֲרֵי צְדָק, אֲבֹא בָם, אוֹרָה יְהוָה. זֶה הַשַּׁעַר לַיְיָ, צְדִיקִים יָבֹאוּ בוֹ.

The Lord has been mindful of us. He will bless the House of Israel. He will bless the House of Aharon. He will bless those that fear the Lord. Both small and great. The Lord will increase you more and more. You and your children. You are blessed of the Lord Who made heaven and earth. The heavens are the heavens of the Lord, but the earth has He given to the children of man. The dead do not praise the Lord, nor do those that go down into silence. But we will bless the Lord from this time forth and for evermore. Hallelu-Yah!

I love the Lord, because He hears my voice, my prayers. For He turned His ear to me; all my days I will call [upon Him]. The pangs of death encompassed me, and the agonies of the grave came upon me, trouble and sorrow I encounter and I call u upon the Name of the Lord: Please, Lord, deliver my soul! The Lord is gracious and just, our G-d is compassionate. The Lord watches over the simpletons; I was brought low and He saved me. Return, my soul, to your rest, for the Lord has dealt kindly with you. For You have delivered my soul from death, my eyes from tears, my foot from stumbling. I will walk before the Lord in the lands of the living. I had faith even when I said, "I am greatly afflicted;" [even when] I said in my haste, "All men are deceitful."

What can I repay the Lord for all His kindness to me? I will raise the cup of salvation and call upon the Name of the Lord. I will pay my vows to the Lord in the presence of all His people. Precious in the eyes of the Lord is the death of His pious ones. I thank You, Lord, for I am Your servant. I am Your servant the son of Your handmaid, You have loosened my bonds. To You I will bring an offering of thanksgiving, and I will call upon the Name of the Lord. I will pay my vows to the Lord in the presence of all His people, in the courtyards of the House of the Lord, in the midst of Jerusalem. Hallelu-Yah!

יְיָ זְכָרְנוּ יְבָרֵךְ, יְבָרֵךְ אֶת בֵּית יִשְׂרָאֵל, יְבָרֵךְ אֶת בֵּית אַהֲרֹן. יְבָרֵךְ יְרֵאֵי יְיָ, הַקְּטָנִים עִם הַגְּדֹלִים. יִסַּף יְיָ עֲלֵיכֶם, עֲלֵיכֶם וְעַל בְּנֵיכֶם. בְּרוּכִים אַתֶּם לַיְיָ, עֹשֶׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ. הַשָּׁמַיִם שָׁמַיִם לַיְיָ וְהָאָרֶץ נָתַן לְבְנֵי אָדָם. לֹא הִמְתִּים יְהַלְלוּ יְהוָה וְלֹא כָּל יְרֵדֵי הַיְמָה. וְאִנְהֵנוּ נְבָרֵךְ יְהוָה מִעַתָּה וְעַד עוֹלָם. הַלְלוּיָהּ:

אֶהְבֵּתִי כִּי יִשְׁמַע יְיָ אֶת קוֹלִי, תַחֲנוּנָי. כִּי הִטָּה אָזְנוֹ לִי וּבִימֵי אֶקְרָא. אֶפְפוּנֵי הַכְּלִי מוֹת וּמַצְרֵי שְׂאוּל מַצְאוּנִי, עֲרָה וַיְגוֹן אֶמְצָא. וּבְשֵׁם יְיָ אֶקְרָא, אָנָּה יְיָ מִלְטָה נַפְשִׁי. הִנּוּן יְיָ וְצְדִיק, וְאֱלֹהֵינוּ מִרְחָם. שִׁמְר פְּתָאִים יְיָ דְלוֹתֵי וְלִי יְהוֹשִׁיעַ. שׁוּבִי נַפְשִׁי לְמִנוּחַיְכִי, כִּי יְיָ נִמַּל עָלַיְכִי. כִּי חִלַּצְתָּ נַפְשִׁי מִמוֹת, אֶת עֵינַי מִן דְּמַעָּה, אֶת רַגְלֵי מִדְּחַי. אֶתְהַלֵּךְ לִפְנֵי יְיָ בְּאַרְצוֹת הַחַיִּים. הֶאֱמַנְתִּי כִּי אֲדַבֵּר, אֲנִי עֲנִיתִי מֵאֵד. אֲנִי אֲמַרְתִּי בְּחַפְזִי, כָּל הָאָדָם כֹּזֵב.

מָה אֲשִׁיב לַיְיָ כָּל תַּנְמוּלוּהִי עָלַי. בּוֹם יִשׁוּעוֹת אֲשָׂא וּבְשֵׁם יְיָ אֶקְרָא. נְדָרֵי לַיְיָ אֲשַׁלֵּם נְגִדָה נָא לְכָל עַמּוֹ. יָקָר בְּעֵינַי יְיָ הַמּוֹתָה לְחַסִּידָיו. אָנָּה יְיָ כִּי אֲנִי עַבְדְּךָ, אֲנִי עַבְדְּךָ בֶן אֲמָתְךָ, פִּתְחָתָ לְמוֹסְרִי. לֵךְ אֲזַבַּח זֶבַח תּוֹדָה וּבְשֵׁם יְיָ אֶקְרָא. נְדָרֵי לַיְיָ אֲשַׁלֵּם נְגִדָה נָא לְכָל עַמּוֹ. בְּחַצְרוֹת בֵּית יְיָ, בְּתוֹכְכִי יְרוּשָׁלַיִם, הַלְלוּיָהּ:

Give thank to G-d for He is good,

for His kindness is everlasting;

Give thanks to the G-d of gods

for His kindness is everlasting;

Give thanks to the Lord of lords

for His kindness is everlasting;

Who alone does great wonders

for His kindness is everlasting;

Who made the heavens with understanding

for His kindness is everlasting;

Who stretched out the earth above the waters

for His kindness is everlasting;

Who made the great lights

for His kindness is everlasting;

The sun, to rule by day

for His kindness is everlasting;

The moon and stars, to rule by night

for His kindness is everlasting;

Who struck Egypt through their firstborn

for His kindness is everlasting;

And brought Israel out of their midst

for His kindness is everlasting;

With a strong hand and with an outstretched arm

for His kindness is everlasting;

Who split the Sea of Reeds into sections

for His kindness is everlasting;

And led Israel through it

for His kindness is everlasting;

And cast Pharaoh and his army into the Sea of Reeds

for His kindness is everlasting;

Who led His people through the desert

for His kindness is everlasting;

Who struck great kings

for His kindness is everlasting;

And slew mighty kings

for His kindness is everlasting;

הודו לַיְיָ כִּי טוֹב,

כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ

הודו לאלהי האלהים

כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ

הודו לאדני האדנים

כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ

לעשה נפלאות גדלות לבדו

כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ

לעשה השמים בתבונה

כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ

לרזקע הארץ על המים

כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ

לעשה אורים גדלים

כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ

את השמש למשקל ביום

כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ

את הירח וכוכבים למשלות בלילה

כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ

למכה מצרים בכוריהם

כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ

ויצא ישראל מתוכם

כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ

ביד חזקה ובזרוע נטויה

כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ

לגזר ים סוף לגזרים

כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ

והעביר ישראל בתוכו

כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ

ונער פרעה וחילו בים סוף

כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ

למוליד עמו במדבר

כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ

למכה מלכים גדלים

כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ

ויהרג מלכים אדירים

כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ

I thank You for You have answered me, and You have been a help to me (twice). The stone scorned by the builders has become the main cornerstone (twice). This was indeed from the Lord, it is wondrous in our eyes (twice). This day the Lord has made, let us be glad and rejoice on it (twice).

O Lord, please help us!

O Lord, please help us!

O Lord, please grant us success!

O Lord, please grant us success!

אוֹדֶה כִּי עֲנִיתָנִי וַתְּהִי לִי לִישׁוּעָה. אוֹדֶה כִּי עֲנִיתָנִי וַתְּהִי לִי לִישׁוּעָה. אֲבָן מְאֻסוֹ הַבּוֹנִים הִיְתָה לְרֹאשׁ פְּנֵה. אֲבָן מְאֻסוֹ הַבּוֹנִים הִיְתָה לְרֹאשׁ פְּנֵה. מֵאֵת יְיָ הִיְתָה זֹאת הִיא נְפִלְאוֹת בְּעֵינֵינוּ. מֵאֵת יְיָ הִיְתָה זֹאת הִיא נְפִלְאוֹת בְּעֵינֵינוּ. זֶה הַיּוֹם עָשָׂה יְיָ נִגִּילָה וְנִשְׂמְחָה בּוֹ. זֶה הַיּוֹם עָשָׂה יְיָ נִגִּילָה וְנִשְׂמְחָה בּוֹ.

אָנָּה יְיָ, הוֹשִׁיעָה נָּא.

אָנָּה יְיָ, הוֹשִׁיעָה נָּא.

אָנָּה יְיָ, הַצְּלִיחָה נָּא.

אָנָּה יְיָ, הַצְּלִיחָה נָּא.

Blessed is He Who comes in the Name of the Lord; we bless You from the House of the Lord. The Lord is Almighty, He gave us light; bind the festival-offering until [You bring it to] the horns of the altar. You are my G-d and I will thank You; my G-d, I will exalt You. Give thanks to the Lord, for He is good, for His kindness is everlasting.

בְּרוּךְ הַבָּא בְּשֵׁם יְיָ, בְּרַכְנוּכֶם מִבֵּית יְיָ. בְּרוּךְ הַבָּא בְּשֵׁם יְיָ, בְּרַכְנוּכֶם מִבֵּית יְיָ. אֵל יְיָ וַיֵּאָר לָנוּ. אֶסְרוּ חַג בְּעֵבְתֵיכֶם עַד קַרְנֹת הַמִּזְבֵּחַ. אֵל יְיָ וַיֵּאָר לָנוּ. אֶסְרוּ חַג בְּעֵבְתֵיכֶם עַד קַרְנֹת הַמִּזְבֵּחַ. אֵלֵי אַתָּה וְאוֹדֶה, אֱלֹהֵי אֲרוֹמְמֶךָ. אֵלֵי אַתָּה וְאוֹדֶה, אֱלֹהֵי אֲרוֹמְמֶךָ.

Formation of olim soldiers, the Ministry of Aliyah and Integration

מסדר חיילים עולים | משרד העלייה והקליטה

The Soul of every living being shall bless Your name O Lord our G-d, and the spirit of all flesh ever glorify and exalt You O King. From eternity to eternity You are G-d, and besides You we have no king, who redeems and saves, sustains, maintains, and shows mercy in all times of sorrow and distress. We have no king but You! G-d of the first and of the last, G-d of all creatures, Lord of all generations. Extolled with all praises. Who guides His world with loving kindness and His creatures with mercy. The Lord neither slumbers nor sleeps! He rouses those who sleep and awakens those who slumber. He causes the dumb to speak and loosens those that are bound, supports the fallen and raises up the bowed. To You alone we give thanks! Though our mouths were full of song as the sea, and our tongue of praise as the multitude of its waves, and our lips of exultation as the expanses of the heavens, though our eyes were radiant as the sun and moon, and our hands spread out like the eagles of the heavens, and our feet as swift as hinds, we would still be unable to bless You, O Lord our G-d and G-d of our fathers, and to bless Your name, even for one in a thousand of the many thousands of thousands, and myriad of myriad of kindnesses that You have conferred upon us and upon our fathers. From Egypt You did redeem us O Lord our G-d, and from the house of bondage did You rescue us. In famine did you feed us and in plenty did you sustain us. From the sword You rescued us and from pestilence You saved us. From horrible and lasting disease You delivered us. Your mercies have helped us Till now. Forsake us not O Lord Our G-d for ever and ever. Therefore, the limbs of which You have formed us, and the spirit and the soul that You have breathed in our nostrils, and the tongue that You have set in our mouths, they shall thank, bless, praise, glorify, exalt, revere, hallow and enthrone Your name, O our King. For every mouth shall give thanks to You, and every tongue shall pledge unto You. Every knee shall bend before

נִשְׁמַת כָּל חַי תְּבָרֵךְ אֶת שְׁמֶךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְרוּחַ כָּל בֶּשָׂר תִּפְאֵר וּתְרוֹמֵם וּזְבָרְךָ מִלְּבַנּוֹ תְמִיד. מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם אַתָּה אֵל. וּמִבְּלַעֲדֶיךָ אֵין לָנוּ (מְלִיךָ) גּוֹאֵל וּמוֹשִׁיעַ. פּוֹדֶה וּמַצִּיל. וְעוֹנֶה וּמְרַחֵם. בְּכָל עֵת צָרָה וְצוּקָה. אֵין לָנוּ מְלִיךָ עוֹזֵר וְסוֹמֵךְ אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי הָרְאוּשׁוֹנִים וְהַאֲחֵרוֹנִים. אֱלֹהֵי כָּל בְּרִיּוֹת. אֲדוֹן כָּל תּוֹלְדוֹת. הַמְהַלֵּל בְּכָל הַתְּשׁוּבָחוֹת. הַמְנַהֵג עוֹלָמוֹ בְּחֶסֶד וּבְרִיּוֹתָיו בְּרַחֲמִים. וַיְהוֶה אֱלֹהִים אֱמֶת לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן. הַמְעוֹרֵר יֹשְׁנִים וְהַמְקִיץ נֹרְדָמִים. מְחַיֶּה מֵתִים. וְרוֹפֵא חוֹלִים. פּוֹקֵחַ עֲוֹרִים. וּזוֹקֵף כְּפוּפִים. הַמְשִׁיחַ אֱלֵמִים. וְהַמְפַעֵנֵחַ נְעֻלְמִים. וְלֵךְ לְבָדֵךְ אֲנַחְנוּ מוֹדִים: וְאֵלוּ פִינוּ מְלֵא שִׁירָה בָּיָם. וְלִשְׁוֹנֵנוּ רִנָּה בְּהַמּוֹן גְּלִיו. וְשִׁפְתוֹתֵינוּ שׁוֹבַח בְּמִרְחָבֵי רְקִיעַ. וְעֵינֵינוּ מְאִירוֹת בְּשִׁמְשׁ וּבְכִרְתָּהּ. וַיְדִינוּ פְרוּשׁוֹת בְּנִשְׁרֵי שָׁמַיִם. וְרַגְלֵינוּ קָלוֹת כְּאֵילוֹת. אֵין אֲנַחְנוּ מִסְפִּיקִין לְהוֹדוֹת לָךְ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ. וְלְבָרְךָ (אֵת) שְׁמֶךָ מִלְּבַנּוֹ. עַל אַחַת מֵאֵלֶּף אֵלְפֵי אֵלְפִים וְרוֹב רַבֵּי רַבּוֹת פְּעָמִים. הַמְּזוּבֹת נַסִּים וְנִפְלְאוֹת שֶׁעָשִׂיתָ עִמָּנוּ וְעִם אֲבוֹתֵינוּ. מִלְּפָנִים מִמִּצְרַיִם גְּאֻלְתָּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ. מִבֵּית עַבְדִּים פְּדִיתָנוּ. בְּרַעַב זָנַתָּנוּ. וּבְשָׂבַע בִּלְבַלְתָּנוּ. מִחֶרֶב הִצַּלְתָּנוּ. מִדְּבַר מִלְטָתָנוּ. וּמִחֲלָאִים רָעִים וְרַבִּים דִּלִּיתָנוּ. עַד הִנֵּה עֲזָרוּנוּ רַחֲמֶיךָ וְלֹא עֲזָבוּנוּ חֲסָדֶיךָ. עַל בֶּן אֲבָרִים שֶׁפִּלְגֵת בָּנוּ. וְרוּחַ וּנְשָׁמָה שֶׁנִּפְחַתָּ בְּאַפֵּינוּ. וְלִשׁוֹן אֲשֶׁר שִׁמַּתָּ בְּפִינוּ. הֵן הֵם. יוֹדוּ וּיְבָרְכוּ. וַיִּשְׁבְּחוּ. וַיִּפְאֲרוּ. אֵת שְׁמֶךָ מִלְּבַנּוֹ תְמִיד. כִּי כָּל פֶּה לָךְ יוֹדֶה. וְכָל לִשׁוֹן לָךְ תִּשְׁבַּח. וְכָל עֵין לָךְ תִּצְפֶּה. וְכָל בְּרֵךְ לָךְ תִּכְרַע. וְכָל קוֹמָה לְפָנֶיךָ תִּשְׁתַּחֲוֶה.

Sichon, king of the Amorites
for His kindness is everlasting;
 And Og, king of Bashan
for His kindness is everlasting;
 And gave their land as a heritage
for His kindness is everlasting;
 A heritage to Israel, His servant
for His kindness is everlasting;
 Who remembered us in our lowliness
for His kindness is everlasting;
 And delivered us from our oppressors
for His kindness is everlasting;
 Who gives food to all flesh
for His kindness is everlasting;
 Thank the G-d of heaven
for His kindness is everlasting.

לְסִיחוֹן מֶלֶךְ הָאֲמֹרִי
כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ
 וְלְעוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן
כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ
 וְנָתַן אֶרְצָם לְנַחֲלָה
כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ
 נַחֲלָה לְיִשְׂרָאֵל עַבְדוֹ
כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ
 שֶׁשָׁפַלְנוּ וְזָכַר לָנוּ
כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ
 וַיַּפְרֵקֵנוּ מִצָּרֵינוּ
כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ
 נָתַן לָחֶם לְכָל בֶּשָׂר
כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ
 הוֹדוּ לְאֵל הַשָּׁמַיִם
כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ:

A bird's eye view of the Jezreel Valley, GPO עמק יזרעאל ממעוף הציפור, לע"מ

Praised be Your name for ever O King, G-d and King, Who is great and holy in Heaven and on Earth. For to You, O Lord our G-d and G-d of our fathers, pertain song and praise, hymn and psalm, strength and dominion, victory, greatness and might, praise and glory, holiness and sovereignty, with blessing and thanksgiving from now and for even more.

All You have made shall praise You, O Lord our G-d, and Your saints and the righteous who do Your will, and Your people the House of Israel; all shall joyfully thank and bless and laud and glorify Your name, O our King. For it is good to give thanks to You, and to Your name it is pleasant to sing, for You are G-d from now unto all eternity.

ישתבח שמך לעד מלפנו, האל המלך הגדול ותקדוש בשמים ובארץ, כי לך נאה יי אלהינו ואלהי אבותינו, שיר ושבחה, הלל וזמרה, עז וממשלה, נצח גדלה ונבירה, תהלה ותפארת, קדשה ומלכות, ברכות והודאות מעתה ועד עולם, ברוך אתה יי, אל מלך גדול בתשבות, אל ההודאות ארון הנפלאות, הבוחר בשיירי זמרה, מלך אל חי העולמים.

יהללוך יי אלהינו כל מעשיך, וחסידיך צדיקים עושי רצונך, וכל עמך בית ישראל ברנה יודו ויברכו, וישבחו ויפארו, וירוממו ויעריצו, ויקדישו וימליכו את שמך, מלפנו. כי לך טוב להודות ולשמך נאה לזמר, כי מעולם ועד עולם אתה אל. ברוך אתה יהוה, אל מלך מהלל בתשבות.

Jerusalem, Michael Rosentov

ירושלים, מיכאל רוזנטוב

You, and all which is lofty shall prostrate itself before You, all hearts shall fear You and all men's innermost feelings shall sing unto Your name, as it is written: All my bones shall say: Lord who is like You Who delivers the weak from him that is too strong for him. Yea, the poor and the needy from their oppressor. Who is like You? Who is equal to You? Who can be compared to You, O G-d, great and mighty and tremendous, o most high G-d, Possessor of Heaven and Earth!? We will praise, laud and glorify You and bless Your holy name, as said: A Psalm of David. Bless the Lord O my soul and all that is within me, Bless His holy name. G-d in the might of Your power Great in the honor of Your name. Mighty for ever. Awe inspiring in Your awesome acts. The King Who sits on a high and lofty throne. He Who inhabits eternity, exalted and holy is His name. And it is written: Rejoice in the Lord O you Righteous, for praise is fitting for the upright. In the mouths of the upright You shall be praised. By the tongues of the pious You shall be exalted, and in the midst of the holy, You shall be hallowed. And in the assemblies of the tens of thousands of Your people, the House of Israel, shall Your name be glorified O King, in every generation. For this is the duty of all creatures before You, O Lord our G-d and G-d of our fathers, to thank, praise, laud, glorify, exalt, honor, bless, extol and acclaim You even beyond all the words of song and praise of David, son of Jesse, Your anointed one.

והלכות יראוך והקרב והקליות זמרו לשמך. בדרך שנגמר כל עצמתי תאמרנה יהוה מי כמוך מציל עני מהזק מפנו. ועני ואביון מגזלו: מי ידמה לך ומי ישווה לך ומי יערה לך האל הגדל הגבר והגורא אל עליון קנה שמים וארץ. נהללך ונשבחך ונפאריך ונברך את שם קדשך פאמור לדוד ברכי נפשי את יי וכל קרבי את שם קדשו. האל בתעצמות עזך הגדול בכבוד שמך הגבור לנצח והגורא בגוראותיך המלך היושב על כסא רם ונשא. שוכן עד מרום וקדוש שמו וכתוב רננו צדיקים ביי לישרים נאוה תהלה. בפי ישרים תהלהל וברברי צדיקים תתברך ובלשון חסידים תתרוםם ובקרב קדושים תתקדש. ובמקהלות רבבות עמך בית ישראל ברנה ותפאר שמך מלפנו בכל דור ודור שכן חובת כל היצורים לפניה יי אלהינו ואלהי אבותינו להודות להלל לשבח לפאר לרוםם להדר לברך לעלה ולקלם על כל דברי שירות ותשבחות דוד בן ישי עבדך משיחך.

Nirtsa

Prayer for acceptance, conclusion of the Seder

Now we have ended the Passover service according to all its statutes and precepts. As we have had the merit to celebrate this Seder, so may we celebrate it in rebuilt Jerusalem one day. Pure One Who dwells in high places, support your people countless in number, may You soon redeem Your people joyfully in Zion.

סדר הפסח נעשה כרצון הבורא

תְּחַסֵּל סֵדוֹר פֶּסַח פְּהַלְכָתוּ, כְּכֹל מִשְׁפָּטוֹ וְחֻקָּתוֹ. כַּאֲשֶׁר זָכִינוּ לְסֵדֵר אוֹתוֹ בְּיָמֵינוּ לְעֵשׂוֹתוֹ. וְזָךְ שׁוֹכֵן מְעוֹנָה, קוֹמֵם קְהֵל עַדֵּת מִי מְנָה. בְּקִרְוֵב נִהַל נִמְעֵי כְּנֵה פְדוּיִם לְצִיּוֹן בְּרָנָה.

לְשָׁנָה הַבָּאָה בִּירוּשָׁלַיִם הַבְּנוּיָה

NEXT YEAR IN REBUILT JERUSALEM

It happened at midnight

At that time, many were Your miracles **at night.**
at the beginning of the watch of this same **night.**
You gave victory to Abraham
when You divided for him **the night.**
It happened at midnight.

You judged the King of Gerar **at night.**
in a dream **at night.**
You frightened the Aramean **at night.**
Israel wrestled with the angel and prevailed **at night.**
It happened at midnight.

וּבִכְזֹב וַיְהִי בַּחֲצֵי הַלַּיְלָה

בַּלַּיְלָה, אֶזְרוֹב נִסִּים הַפְּלֵאָה
הַלַּיְלָה, בְּרֵאשׁ אֲשֶׁמוֹרֶת זֶה
לַיְלָה, גֵּר צָדֵק נִצַּחְתָּנוּ בְּנִחְלָק לֹא

וַיְהִי בַּחֲצֵי הַלַּיְלָה.

הַלַּיְלָה, דִּנְתָּ מֶלֶךְ גֵּרָר בַּחֲלוֹם
לַיְלָה, הַפְּחַדְתָּ אֲרָמִי בְּאִמּוֹ
לַיְלָה, וַיִּשָּׁר יִשְׂרָאֵל לְמַלְאָךְ וַיִּוֹכַל לוֹ
וַיְהִי בַּחֲצֵי הַלַּיְלָה.

I am ready and prepared to perform the mitzvah of drinking the fourth cup of wine.

Ashkenazi Jews recite the following blessing:
Sephardi Jews do not:

Blessed are You O Lord G-d, King of the universe, Who creates the fruit of the vine.

Drink the fourth cup leaning to the left and recite the blessing after wine

Blessed are You O Lord our G-d, King of the universe for the vine and for the fruit of the vine, for the produce of the field, and for the fair, goodly, and ample land that You did cherish and grant as inheritance to our fathers, to eat its fruit and be sated with its bounties. Be merciful, O Lord our G-d, to Israel Your people, to Jerusalem Your city, to Zion the abode of Your glory, to Your altar and to Your Temple. And rebuild Jerusalem, the holy City, speedily in our days. Bring us up into it to rejoice in its restoration and enjoy its fruit and be sated with its bounty that we may thank You for it in holiness and purity (*On Shabbat say:* favor us on this Shabbat day) and grant us joy on this feast of Passover; for You are good and beneficent to all. And we shall thank You for the land and for the fruit of the vine. Blessed are You, O Lord, our G-d for the land and for the fruit of the vine.

הֲרִינִי מוֹכֵן וּמוֹזְמֵן לְקַיֵּם מִצְוַת כּוֹס רְבִיעִית שֶׁל אַרְבַּע בּוֹסוֹת, לְשֵׁם יְחִוֵּד קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא וְשִׁכְנֵתֵיהָ, עַל יְדֵי הַהוּא טָמִיר וְנִעְלָם, בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל.

בְּנוֹסַח אֲשַׁכְּנוּ מְבָרְכִים, וּבְנוֹסַח סִפְרָד אֵין מְבָרְכִים:

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרֵי הַגֶּפֶן.

שׁוֹתִים כּוֹס רְבִיעִית בְּהַסְבַּת שְׂמָאל וּמְבָרְכִים בְּרַכָּה אַחֲרוֹנָה

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, עַל הַגֶּפֶן וְעַל פְּרֵי הַגֶּפֶן, עַל תְּנוּבַת הַשָּׂדֶה וְעַל אֶרֶץ חֲמֻדָּה מְזֻבָּה וּרְחֻבָּה שְׂרָצִית וְהַנְחִלָּתָ לְאֲבוֹתֵינוּ לְאֹכַל מִפְרֵיהָ וּלְשִׂבְעַ מִטּוֹבָה רַחֵם נָא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ וְעַל יְרוּשָׁלַיִם עִירְךָ וְעַל צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדְךָ וְעַל מִזְבִּיחֶךָ וְעַל הַיְכָלְךָ וּבְנֵה יְרוּשָׁלַיִם עִיר הַקֹּדֶשׁ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ וְהַעֲלֵנוּ לְתוֹכָהּ וְשִׂמְחָנוּ בְּבִנְיָנָהּ וְנֹאכַל מִפְרֵיהָ וְנִשְׂבַּע מִטּוֹבָהּ וְנִבְרַכְךָ עֲלֶיהָ בְּקִרְשָׁהּ וּבְטַהֲרָהּ (בְּשַׁבָּת: וּרְצָה וְהַחֲלִיצֵנוּ בַּיּוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה) וְשִׂמְחָנוּ בַּיּוֹם חַג הַמִּצּוֹת הַזֶּה, כִּי אַתָּה יְהוָה טוֹב וּמְטִיב לְכָל וְנוֹדֶה לְךָ עַל הָאָרֶץ וְעַל פְּרֵי הַגֶּפֶן. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה עַל הָאָרֶץ וְעַל פְּרֵי הַגֶּפֶן.

Jerusalem, Michael Rosentov

ירושלים, מיכאל רוזנטוב

And you shall say:

This is the Passover sacrifice

You did make known
Your wondrous works on
Above all festivals,
You have raised up
You did reveal yourself to the Easterner,
Abraham, at midnight on
And you shall say: This is the Passover sacrifice
You did knock upon his door
in the heat of day on
He regaled the Angels of G-d
with unleavened cakes on
And to the herd he ran,
a symbol of the Korban of
And you shall say: This is the Passover sacrifice
The Sodomites plotted against G-d
and were destroyed by fire on
Lot saved from them,
baked unleavened bread on
You did sweep clean the lands of Moph
and Noph when You did pass by on
And you shall say: This is the Passover sacrifice
O Lord! You did crush every firstborn
on the night of the observance of
But Your firstborn did You pass over
because of the sign of
Thus, no destroyer
could enter their gates on
And you shall say: This is the Passover sacrifice
Jericho fell at the time of
Midian was destroyed through
a barley cake made from the omer of
The champions of Pul and Lud
were burned in a blaze of fire
And you shall say: This is the Passover sacrifice

וּבְכֵן וַאֲמַרְתֶּם
זֵבַח פֶּסַח

אֲמַיִן נְבוֹרוֹתֶיךָ הַפְּלֵאתָ
בְּרֵאשׁ כָּל מוֹעֲדוֹת נִשְׁאֵתָ
גְּלוּיֹת לְאַזְרוּחֵי חַצוֹת לַיִל
דְּלַתְיֹי דִּפְקַתָּ כַּחַם הַיּוֹם
הַסַּעִיד נוֹצְצִים עֲגוֹת מִצּוֹת
וְאֵל הַבְּקָר רִיז וְכָר לְשׁוֹר עֲרָךְ
זוֹעֵמוֹ סְדוֹמִים וְלוֹהֵטוֹ בָּאֵשׁ
חֲלִיץ לוֹט מִהֶם וּמִצּוֹת אָפֶה בְּקִיץ
מֵאֲמַטָּה אֲדַמַּת מֶלֶךְ וְנָף בְּעֵבֶרְךָ
יְהִי רֹאשׁ כָּל אוֹן מִחַצְוֹת בְּלֵיל שְׁמוֹר
כְּבִיר, עַל בֶּן בְּכוֹר פֶּסַחְתָּ בְּדָם
לְבַלְתִּי תַתּ מִשְׁחִית לְבֹא בַּפֶּתַחַי
מְסַגֶּרֶת סַגֶּרֶה בְּעֵתוֹתַי
נִשְׁמְדָה מִדָּן בְּצִלְלֵי שְׁעוֹרֵי עֶמֶר
שׁוֹרְפוֹ מִשְׁמַנֵּי פוֹל וְלוֹד בִּיקָד יִקּוֹד
וַאֲמַרְתֶּם זֵבַח פֶּסַח

The firstborn of Egypt
did You smite at mid-night.
The Egyptians did not find
their armies when they arose at night.
the host of Sisera You did
sweep away through the stars at night.
It happened at midnight.
When blasphemer Sennacherib attacked the city,
You did slay his host at night.
Bel and his image were humbled
in the darkness of the night.
To Daniel was revealed a vision at night.
It happened at midnight.
He who became drunk from
The Holy vessels was slain at night.
And he who was saved from the Lion's den,
interpreted the Terrors at night.
The Aggagite, in his enmity
wrote his decrees at night.
It happened at midnight.
You triumphed against him
when the King's sleep was disturbed at night.
You shall tread the winepress
and ask the watchman; what of the night?
And he shall answer:
The morning will come, though now it is night.
It happened at midnight.
Hasten the day which is not day and
Exalted one! Make it known
that to You belongs both day and night.
Appoint watchmen for Zion for both day
and night.
Shed the brightness of day on the darkness of
night.
It happened at midnight.

זֶרַע בְּכוֹרֵי פְתָרוֹם מִחַצְוֹת בַּחֲצֵי הַלַּיְלָה,
חֵילָם לֹא מָצְאוּ בְּקוֹמָם בַּלַּיְלָה,
מִיִּסַּת נְגִיד חֲרָשֶׁת סִלֵּת בְּכוֹכְבֵי לַיְלָה,
וַיְהִי בַחֲצֵי הַלַּיְלָה.
יַעֲזֵ מַחֲרָף לְנוֹפֵף אוֹוֵי הוֹבִשֶׁת פְּנֵרָיו בַּלַּיְלָה,
כָּרַע בָּל וּמִצְבּוֹ בְּאִישׁוֹן לַיְלָה,
לְאִישׁ חַמּוּדוֹת נִגְלָה רִז חֲזוֹת לַיְלָה,
וַיְהִי בַחֲצֵי הַלַּיְלָה.
מִשְׁתַּכַּר בְּכִלֵּי קֹדֶשׁ נִהְרַג בּוֹ בַּלַּיְלָה,
נוֹשַׁע מִבוֹר אַרְיוֹת פּוֹתֵר בְּעֵתוֹתַי לַיְלָה,
שֵׁנְאָה נָטַר אֲנִי וְכָתַב סְפָרִים בַּלַּיְלָה,
וַיְהִי בַחֲצֵי הַלַּיְלָה.
עוֹרְרָתָ נִצְחָדָ עָלָיו בְּנֶדֶד שְׁנַת לַיְלָה,
פּוֹרָה תִּדְרוּף לְשׁוֹמֵר מֶה מוֹלֵלָה,
צָרָה כְּשׁוֹמֵר וְשָׁח אֶתָּא בְּקָר וְנָם לַיְלָה,
וַיְהִי בַחֲצֵי הַלַּיְלָה.
קָרַב יוֹם אֲשֶׁר הוּא לֹא יוֹם וְלֹא רֶם הוֹדַע כִּי לֶךְ הַיּוֹם אֵף לֶךְ לַיְלָה,
שׁוֹמְרִים הַפְּקֵד לְעִירְךָ כָּל הַיּוֹם וְכָל הַלַּיְלָה,
תֵּאִיר כְּאוֹר יוֹם חֲשֻׁכַת לַיְלָה,
וַיְהִי בַחֲצֵי הַלַּיְלָה.

Because it is proper for Him, because it befits Him.

Mighty in sovereignty, rightly select. His angels say to Him: "Yours and Yours, Yours because it is Yours, Yours and only Yours, Yours O Lord is sovereignty!" **Because it is proper for Him, because it befits Him.**

Exalted in sovereignty, rightly glorious. His faithful ones say to Him: "Yours and Yours, Yours because it is Yours, Yours and only Yours, Yours O Lord is sovereignty!" **Because it is proper for Him, because it befits Him.**

Blameless in sovereignty, rightly powerful. His generals say to Him: "Yours and Yours, Yours because it is Yours, Yours and only Yours, Yours O Lord is sovereignty!" **Because it is proper for Him, because it befits Him.**

Singular in sovereignty, rightly strong. His learned ones say to Him: "Yours and Yours, Yours because it is Yours, Yours and only Yours, Yours O Lord is sovereignty!" **Because it is proper for Him, because it befits Him.**

Exalted in sovereignty, rightly awesome. Those who surround Him say to Him: "Yours and Yours, Yours because it is Yours, Yours and only Yours, Yours O Lord is sovereignty!" **Because it is proper for Him, because it befits Him.**

כִּי לֹא נֶאֱתָה, כִּי לֹא יֵאָהָה

אֲדִיר בְּמְלוּכָהּ, בְּחֹר בְּהִלְכָהּ, גְּדוּדָיו יֹאמְרוּ לֹא:
לֵךְ וּלְךָ, לֵךְ בִּי לֵךְ, לֵךְ אַף לֵךְ, לֵךְ יְיָ הַמַּמְלָכָה,
כִּי לֹא נֶאֱתָה, כִּי לֹא יֵאָהָה.

יְגוּל בְּמְלוּכָהּ, תְּדוּר בְּהִלְכָהּ, וְתִיקוּ יֹאמְרוּ לֹא:
לֵךְ וּלְךָ, לֵךְ בִּי לֵךְ, לֵךְ אַף לֵךְ, לֵךְ יְיָ הַמַּמְלָכָה,
כִּי לֹא נֶאֱתָה, כִּי לֹא יֵאָהָה.

יְפֵאִי בְּמְלוּכָהּ, תְּסִין בְּהִלְכָהּ, וְסִפְסְרָיו יֹאמְרוּ לֹא:
לֵךְ וּלְךָ, לֵךְ בִּי לֵךְ, לֵךְ אַף לֵךְ, לֵךְ יְיָ הַמַּמְלָכָה,
כִּי לֹא נֶאֱתָה, כִּי לֹא יֵאָהָה.

יְחִיד בְּמְלוּכָהּ, כְּבִיר בְּהִלְכָהּ, לְמוֹדָיו יֹאמְרוּ לֹא:
לֵךְ וּלְךָ, לֵךְ בִּי לֵךְ, לֵךְ אַף לֵךְ, לֵךְ יְיָ הַמַּמְלָכָה,
כִּי לֹא נֶאֱתָה, כִּי לֹא יֵאָהָה.

כּוֹשֵׁל בְּמְלוּכָהּ, גּוֹרָא בְּהִלְכָהּ, בְּיָבִיבוּ יֹאמְרוּ לֹא:
לֵךְ וּלְךָ, לֵךְ בִּי לֵךְ, לֵךְ אַף לֵךְ, לֵךְ יְיָ הַמַּמְלָכָה,
כִּי לֹא נֶאֱתָה, כִּי לֹא יֵאָהָה.

Holiday prayers at the Western Wall, the Ministry of Aliyah and Integration

תפילת חג בכותל המערבי | משרד העלייה והקליטה

Still that day Sennachenib stayed at Nob until the advent of

Passover פֶּסַח

The fingers of a hand wrote That Babel would fall on

Passover בְּפֶסַח

The watch was set, the table spread for

Passover בְּפֶסַח

And you shall say: This is the Passover sacrifice

וְאָמַרְתֶּם זִבַח פֶּסַח

Esther assembled the congregation for Three days fast on

Passover בְּפֶסַח

The head of the wicked house of Haman You did condemn on his fifty cubit-high gallows on

Passover בְּפֶסַח

Double punishment You shall bring unto Israel's enemies on

Passover בְּפֶסַח

Your hand shall be mighty, Your right arm uplifted as on the night of the hallowing of

Passover פֶּסַח

And you shall say: This is the Passover sacrifice

וְאָמַרְתֶּם זִבַח פֶּסַח

The Student Authority – activities for encouraging aliyah

המנהל לסטודנטים עולים - פעילות לעידוד עלייה

עוד היום בְּנֹב לְעִמּוּד עַד גְּעָה עֹנֵת

פֶּסַח יָד כְּתִיבָה לְקַעֲקַע צוּל

צִפְּהָ הַצִּפְּיָה עָרוּף הַשְּׁלֶחַן

קָהָל כְּנֶסֶח הַדְּרָסָה לְשֵׁלֶשׁ צִוּם

רֹאשׁ מְבֵית רָשָׁע מְחַצֵּת בְּעֵץ חַמְשִׁים

שְׁתֵּי אֱלֹהִים רְגַע תָּבִיא לְעֹצִיב

תַּעֲזוּ יָדְךָ וְתִרְוִם יְמִינְךָ בְּלֵיל הַתְּקֵדָה שׁ חַג

Mighty is He!

May He rebuild His temple soon! Speedily, speedily, in our days, soon! May G-d, build! May G-d, build! Rebuild Your temple soon!

Powerful is He! Glorious is He! Redeeming is He! Merciful is He! Chosen is He! Distinguished is He! Righteous is He!

Great is He! Wise is He! Pure is He! Learned is He! Exalted is He! Just is He!

Outstanding is He! Omnipotent is He! One is He! King is He! Mighty is He! Holy is He! Everlasting is He!

May He rebuild His temple soon! Speedily, speedily, in our days, soon! May G-d, build! May G-d, build! Rebuild Your temple soon!

Hebron, the Cave of the Patriarchs, Mark Neiman, GPO

אֲדִיר הוּא

יִבְנֶה בֵּיתוֹ בְּקֶרֶב.
בְּמַהֲרָה, בְּמַהֲרָה, בְּיָמֵינוּ בְּקֶרֶב.
אֵל בְּנֵה, אֵל בְּנֵה, בְּנֵה בֵּיתֶךָ בְּקֶרֶב.

בְּחֹר הוּא	אֲדִיר הוּא	אֲדִיר הוּא
בְּחֹר הוּא	אֲדִיר הוּא	אֲדִיר הוּא
בְּחֹר הוּא	אֲדִיר הוּא	אֲדִיר הוּא
בְּחֹר הוּא	אֲדִיר הוּא	אֲדִיר הוּא
בְּחֹר הוּא	אֲדִיר הוּא	אֲדִיר הוּא
בְּחֹר הוּא	אֲדִיר הוּא	אֲדִיר הוּא
בְּחֹר הוּא	אֲדִיר הוּא	אֲדִיר הוּא
בְּחֹר הוּא	אֲדִיר הוּא	אֲדִיר הוּא
בְּחֹר הוּא	אֲדִיר הוּא	אֲדִיר הוּא
בְּחֹר הוּא	אֲדִיר הוּא	אֲדִיר הוּא

יִבְנֶה בֵּיתוֹ בְּקֶרֶב.
בְּמַהֲרָה, בְּמַהֲרָה, בְּיָמֵינוּ בְּקֶרֶב.
אֵל בְּנֵה, אֵל בְּנֵה, בְּנֵה בֵּיתֶךָ בְּקֶרֶב.

חברון, מערת המכפלה | מארק ניימן, לע"מ

Humble in sovereignty, rightly saving, His righteous ones say to Him: "Yours and Yours, Yours because it is Yours, Yours and only Yours, Yours O Lord is sovereignty!" **Because it is proper for Him, because it befits Him.**

Holy in sovereignty, rightly merciful. His multitudes say to Him: "Yours and Yours, Yours because it is Yours, Yours and only Yours, Yours O Lord is sovereignty!" **Because it is proper for Him, because it befits Him.**

Strong in sovereignty, rightly supportive. His innocents say to Him: "Yours and Yours, Yours because it is Yours, Yours and only Yours, Yours O Lord is sovereignty!" **Because it is proper for Him, because it befits Him.**

Because it is proper for Him, because it befits Him.

עֲנֵנוּ בְּמַלְכוּתְךָ, הַיְדָה פְּהִלְכָה, אֲדִיר הוּא יִבְנֶה בֵּיתוֹ בְּקֶרֶב, לְךָ וְלְךָ, לְךָ בִּי לְךָ, לְךָ אַף לְךָ, לְךָ יְיָ הַמַּמְלָכָה, בִּי לֹא נֶאֱתָה, בִּי לֹא יֶאֱתָה [בְּתֵר מְלוּכָה].

קָדוֹשׁ בְּמַלְכוּתְךָ, רַחֵם פְּהִלְכָה שְׂנֵאֲנֵנוּ יִבְנֶה בֵּיתוֹ בְּקֶרֶב, לְךָ וְלְךָ, לְךָ בִּי לְךָ, לְךָ אַף לְךָ, לְךָ יְיָ הַמַּמְלָכָה, בִּי לֹא נֶאֱתָה, בִּי לֹא יֶאֱתָה [בְּתֵר מְלוּכָה].

תְּקִיף בְּמַלְכוּתְךָ, תִּמְצָד פְּהִלְכָה תִּמְצָדוּ יִבְנֶה בֵּיתוֹ בְּקֶרֶב, לְךָ וְלְךָ, לְךָ בִּי לְךָ, לְךָ אַף לְךָ, לְךָ יְיָ הַמַּמְלָכָה, בִּי לֹא נֶאֱתָה, בִּי לֹא יֶאֱתָה [בְּתֵר מְלוּכָה].

בִּי לֹא נֶאֱתָה, בִּי לֹא יֶאֱתָה

Reception of olim at Ben Gurion airport

קבלת פנים לעולים חדשים בנמל התעופה בן-גוריון

Who knows seven? I know seven. Seven are the Days of the Week, six are the Sections of the Mishnah, five are the Books of Torah, four are the Matriarchs, three are the Patriarchs, two are the Tablets of Torah, one is our G-d Who is in Heaven and Earth.

Who knows eight? I know eight. Eight are the Days till Circumcision, seven are the Days of the Week, six are the Sections of the Mishnah, five are the Books of Torah, four are the Matriarchs, three are the Patriarchs, two are the Tablets of Torah, one is our G-d Who is in Heaven and Earth.

Who knows nine? I know nine. Nine are the Months of Pregnancy, eight are the Days till Circumcision, seven are the Days of the Week, six are the Sections of the Mishnah, five are the Books of Torah, four are the Matriarchs, three are the Patriarchs, two are the Tablets of Torah, one is our G-d Who is in Heaven and Earth.

Who knows ten? I know ten. Ten are the Commandments, nine are the Months of Pregnancy, eight are the Days till Circumcision, seven are the Days of the Week, six are the Sections of the Mishnah, five are the Books of Torah, four are the Matriarchs, three are the Patriarchs, two are the Tablets of Torah, one is our G-d Who is in Heaven and Earth.

שִׁבְעָה מי יודע? שִׁבְעָה אֲנִי יודע. שִׁבְעָה יְמֵי שַׁבָּתָא, שֵׁשָׁה סְדְרֵי מִשְׁנָה, חֲמִשָּׁה חוּמְשֵׁי תוֹרָה, אַרְבַּע אֲמָהוֹת, שְׁלֹשָׁה אָבוֹת, שְׁנֵי לְחוֹת הַבְּרִית, אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמַיִם וּבְאָרֶץ.

שְׁמוֹנָה מי יודע? שְׁמוֹנָה אֲנִי יודע. שְׁמוֹנָה יְמֵי מִילָה, שִׁבְעָה יְמֵי שַׁבָּתָא, שֵׁשָׁה סְדְרֵי מִשְׁנָה, חֲמִשָּׁה חוּמְשֵׁי תוֹרָה, אַרְבַּע אֲמָהוֹת, שְׁלֹשָׁה אָבוֹת, שְׁנֵי לְחוֹת הַבְּרִית, אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמַיִם וּבְאָרֶץ.

תְּשַׁעָה מי יודע? תְּשַׁעָה אֲנִי יודע. תְּשַׁעָה יָרַחֵי לְדָה, שְׁמוֹנָה יְמֵי מִילָה, שִׁבְעָה יְמֵי שַׁבָּתָא, שֵׁשָׁה סְדְרֵי מִשְׁנָה, חֲמִשָּׁה חוּמְשֵׁי תוֹרָה, אַרְבַּע אֲמָהוֹת, שְׁלֹשָׁה אָבוֹת, שְׁנֵי לְחוֹת הַבְּרִית, אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמַיִם וּבְאָרֶץ.

עֶשְׂרָה מי יודע? עֶשְׂרָה אֲנִי יודע. עֶשְׂרָה דְּבָרִיא, תְּשַׁעָה יָרַחֵי לְדָה, שְׁמוֹנָה יְמֵי מִילָה, שִׁבְעָה יְמֵי שַׁבָּתָא, שֵׁשָׁה סְדְרֵי מִשְׁנָה, חֲמִשָּׁה חוּמְשֵׁי תוֹרָה, אַרְבַּע אֲמָהוֹת, שְׁלֹשָׁה אָבוֹת, שְׁנֵי לְחוֹת הַבְּרִית, אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמַיִם וּבְאָרֶץ.

Who Knows One?

Who knows one? I know one. One is our G-d Who is in Heaven and Earth.

Who knows two? I know two. Two are the Tablets of Torah, one is our G-d Who is in Heaven and Earth.

Who knows three? I know three. Three are the Patriarchs, two are the Tablets of Torah, one is our G-d Who is in Heaven and Earth.

Who knows four? I know four. Four are the Matriarchs, three are the Patriarchs, two are the Tablets of Torah, one is our G-d Who is in Heaven and Earth.

Who knows five? I know five. Five are the Books of Torah, four are the Matriarchs, three are the Patriarchs, two are the Tablets of Torah, one is our G-d Who is in Heaven and Earth.

Who knows six? I know six. Six are the Sections of the Mishnah, five are the Books of Torah, four are the Matriarchs, three are the Patriarchs, two are the Tablets of Torah, one is our G-d Who is in Heaven and Earth.

אֶחָד מִי יודע?

אֶחָד מי יודע? אֶחָד אֲנִי יודע. אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמַיִם וּבְאָרֶץ.

שְׁנַיִם מי יודע? שְׁנַיִם אֲנִי יודע. שְׁנֵי לְחוֹת הַבְּרִית. אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמַיִם וּבְאָרֶץ.

שְׁלֹשָׁה מי יודע? שְׁלֹשָׁה אֲנִי יודע. שְׁלֹשָׁה אָבוֹת, שְׁנֵי לְחוֹת הַבְּרִית, אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמַיִם וּבְאָרֶץ.

אַרְבַּע מי יודע? אַרְבַּע אֲנִי יודע. אַרְבַּע אֲמָהוֹת, שְׁלֹשָׁה אָבוֹת, שְׁנֵי לְחוֹת הַבְּרִית, אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמַיִם וּבְאָרֶץ.

חֲמִשָּׁה מי יודע? חֲמִשָּׁה אֲנִי יודע. חֲמִשָּׁה חוּמְשֵׁי תוֹרָה, אַרְבַּע אֲמָהוֹת, שְׁלֹשָׁה אָבוֹת, שְׁנֵי לְחוֹת הַבְּרִית, אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמַיִם וּבְאָרֶץ.

שֵׁשָׁה מי יודע? שֵׁשָׁה אֲנִי יודע. שֵׁשָׁה סְדְרֵי מִשְׁנָה, חֲמִשָּׁה חוּמְשֵׁי תוֹרָה, אַרְבַּע אֲמָהוֹת, שְׁלֹשָׁה אָבוֹת, שְׁנֵי לְחוֹת הַבְּרִית, אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמַיִם וּבְאָרֶץ.

One Little Goat

A little goat, a little goat, that my father bought for two *zuzim*. One little goat, one little goat.

Then came a cat that ate the goat that my father bought for two *zuzim*. One little goat, one little goat.

Then came a dog that bit the cat that ate the little goat that my father bought for two *zuzim*. One little goat, one little goat.

Then came a stick that beat the dog that bit the cat that ate the little goat that my father bought for two *zuzim*. One little goat, one little goat.

Then came a fire that burned the stick, that beat the dog that bit the cat, that ate the little goat, that my father bought for two *zuzim*. One little goat, one little goat.

Then came water that quenched the fire that burned the stick that beat the dog that bit the cat that ate the little goat that my father bought for two *zuzim*. One little goat, one little goat.

Then came an ox that drank the water, that quenched the fire that burned the stick that beat the dog that bit the cat that ate the little goat that my father bought for two *zuzim*. One little goat, one little goat.

חד גדיא

חד גדיא, חד גדיא, דזבין אפא בתרי זוזי, חד גדיא, חד גדיא.

ואתא שונרא ואכלה לגדיא, דזבין אפא בתרי זוזי, חד גדיא, חד גדיא.

ואתא כלבא ונשף לשונרא, דאכלה לגדיא, דזבין אפא בתרי זוזי, חד גדיא, חד גדיא.

ואתא חוטרא והכה לכלבא, דנשף לשונרא, דאכלה לגדיא, דזבין אפא בתרי זוזי, חד גדיא, חד גדיא.

ואתא נורא ושרף לחוטרא, דהכה לכלבא, דנשף לשונרא, דאכלה לגדיא, דזבין אפא בתרי זוזי, חד גדיא, חד גדיא.

ואתא מיא וכבה לנורא, דשרף לחוטרא, דהכה לכלבא, דנשף לשונרא, דאכלה לגדיא, דזבין אפא בתרי זוזי, חד גדיא, חד גדיא.

ואתא תורא ושתה למיא, דכבה לנורא, דשרף לחוטרא, דהכה לכלבא, דנשף לשונרא, דאכלה לגדיא, דזבין אפא בתרי זוזי, חד גדיא, חד גדיא.

Who knows eleven? I know eleven. Eleven are the Stars that Joseph saw, ten are the Commandments, nine are the Months of Pregnancy, eight are the Days till Circumcision, seven are the Days of the Week, six are the Sections of the Mishnah, five are the Books of Torah, four are the Matriarchs, three are the Patriarchs, two are the Tablets of Torah, one is our G-d Who is in Heaven and Earth.

Who knows twelve? I know twelve. Twelve are the Tribes of Israel, eleven are the Stars that Joseph saw, ten are the Commandments, nine are the Months of Pregnancy, eight are the Days till Circumcision, seven are the Days of the Week, six are the Sections of the Mishnah, five are the Books of Torah, four are the Matriarchs, three are the Patriarchs, two are the Tablets of Torah, one is our G-d Who is in Heaven and Earth.

Who knows thirteen? I know thirteen. Thirteen are the Attributes of G-d, twelve are the Tribes of Israel, eleven are the Stars that Joseph saw, ten are the Commandments, nine are the Months of Pregnancy, eight are the Days till Circumcision, seven are the Days of the Week, six are the Sections of the Mishnah, five are the Books of Torah, four are the Matriarchs, three are the Patriarchs, two are the Tablets of Torah, One is G-d Who is in Heaven and Earth.

אחד עשר מי יודע? אחד עשר אני יודע. אחד עשר כוכביא, עשרה דבריא, תשעה ירחי לדה, שמונה ימי מילה, שבועה ימי שבתא, ששה סדרי משנה, חמשה חומשי תורה, ארבע אמהות, שלשה אבות, שני לחות הברית, אחד אלהינו שבשמים ובארץ.

שנים עשר מי יודע? שנים עשר אני יודע. שנים עשר שבטיא, אחד עשר כוכביא, עשרה דבריא, תשעה ירחי לדה, שמונה ימי מילה, שבועה ימי שבתא, ששה סדרי משנה, חמשה חומשי תורה, ארבע אמהות, שלשה אבות, שני לחות הברית, אחד אלהינו שבשמים ובארץ.

שלשה עשר מי יודע? שלשה עשר אני יודע. שלשה עשר מדיא. שנים עשר שבטיא, אחד עשר כוכביא, עשרה דבריא, תשעה ירחי לדה, שמונה ימי מילה, שבועה ימי שבתא, ששה סדרי משנה, חמשה חומשי תורה, ארבע אמהות, שלשה אבות, שני לחות הברית, אחד אלהינו שבשמים ובארץ.

The Southern Kinneret, Zachi Evenor

דרום הכינרת, צחי אבנור

הופק על ידי
משרד העלייה והקליטה
אגף א' מידע ופרסום
ת.ד. 39080 ירושלים 9139002
© כל הזכויות שמורות
פסח תשפ"ג, ירושלים 2023

The Publications Department
The Ministry of Aliyah and Integration
P.O.B. 39080 Jerusalem 9139002
© All Rights Reserved
Passover 5783, Jerusalem 2023

info@moia.gov.il

www.klita.gov.il

אנגלית

WELCOME HOME

Then came a slaughterer who slaughtered the ox that drank the water that quenched the fire that burned the stick that beat the dog that bit the cat that ate the little goat, that my father bought for two *zuzim*. One little goat, one little goat.

וְאַתָּא הַשׁוֹחֵט וְשָחַט לְתוֹרָא, דְשִׁתָּה לְמִיָּא, דְכִבְהַ לְנוֹרָא, דְשָרְף לְחוּמְרָא, דְהִבְהַ לְכַלְבָּא, דְנִשְׁךְ לְשׁוּנְרָא, דְאִכְלָה לְגִדְיָא, דְזַבִּין אַבָּא בְתַרֵּי זַוְיָא, חַד גִּדְיָא, חַד גִּדְיָא.

Then came the Angel of Death who slew the slaughterer who slaughtered the ox that drank the water that quenched the fire that burned the stick that beat the dog that bit the cat that ate the little goat, that my father bought for two *zuzim*. One little goat, one little goat.

וְאַתָּא מַלְאָךְ הַמָּוֶת וְשָחַט לְשׁוֹחֵט, דְשָחַט לְתוֹרָא, דְשִׁתָּה לְמִיָּא, דְכִבְהַ לְנוֹרָא, דְשָרְף לְחוּמְרָא, דְהִבְהַ לְכַלְבָּא, דְנִשְׁךְ לְשׁוּנְרָא, דְאִכְלָה לְגִדְיָא, דְזַבִּין אַבָּא בְתַרֵּי זַוְיָא, חַד גִּדְיָא, חַד גִּדְיָא.

Then came the Holy One, Blessed be He, and smote the Angel of Death who slew the slaughterer who slaughtered the ox that drank the water that quenched the fire that burned the stick that beat the dog that bit the cat that ate the little goat, That my father bought for two *zuzim*. One little goat, one little goat.

וְאַתָּא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְשָחַט לְמַלְאָךְ הַמָּוֶת, דְשָחַט לְשׁוֹחֵט, דְשָחַט לְתוֹרָא, דְשִׁתָּה לְמִיָּא, דְכִבְהַ לְנוֹרָא, דְשָרְף לְחוּמְרָא, דְהִבְהַ לְכַלְבָּא, דְנִשְׁךְ לְשׁוּנְרָא, דְאִכְלָה לְגִדְיָא, דְזַבִּין אַבָּא בְתַרֵּי זַוְיָא, חַד גִּדְיָא, חַד גִּדְיָא.

Produced by the Publications Department
The Ministry of Aliyah and Integration

הופק על ידי אגף א' מידע ופרסום
משרד העלייה והקליטה

Director of the Publications Department: Ida Ben-Sheetrit
Chief Editor, Hebrew Language: Rahel Hadad
Editor in English: Sandy Sela

מנהלת אגף א' מידע ופרסום: אידה בן-שטרית
עורכת הפרסומים בעברית: רחל חדד
עריכת לשון באנגלית: סנדי סלה

Graphics: Printiv Press, Jerusalem

גרפיקה: פרינטיב, ירושלים

Drawings of Jerusalem: Courtesy of Artist Michael Rosentov

ציורי ירושלים באמנות מפרי מכוחו של האמן מיכאל רוזנטוב

Drawing of Jerusalem, Courtesy of the Artist David Halo

ציור ירושלים יי-44-44: באדיבות האמן דוד היילו

Photos: Ministry of Aliyah and Integration, The Government Press Bureau, Zed Films

תצלומים: משרד העלייה והקליטה, לע"מ, זד פילמס

Catalogue Number: 0118623050

מספר קטלוגי: 0118623050

Passover, 5783, Jerusalem 2023

פסח תשפ"ג, ירושלים 2023

Printed by the Government Press

הודפס ע"י המדפיס הממשלתי

© All Rights Reserved

© כל הזכויות שמורות